

DOMOVINA

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Prešernova ulica 54
Uredništvo „Domovine“, Miklošičeva cesta 16, Telefon 72

Izhaja vsak petek.

Narodna za tuzemstvo: četrtletno 7-00 Din, polletno 13 Din, celoletno 24 Din; za tuzemstvo: četrtletno 13 Din, polletno 24 Din, celoletno 48 Din. — Račun poštarne branilnice, podružnice v Ljubljani, št. 10.711.

Cerkveni davki

Mi se zelo neradi vtikamo v vprašanja, ki se tičejo cerkve. Ni stvar politične stranke, da razmišlja, katera vera je boljša ali pa da obdeluje verske nauke. Drugače je seveda s cerkvenim gospodarstvom, to je z upravo sredstev, ki so potrebna, da se vzdržujejo cerkvene potrebe: vzdrževanje in plačilo škofov, duhovščine, mežnarjev, organistov, zgradba in vzdrževanje cerkvá, župnišč, izdatki za zvonove in takse za cerkvene obrede, zlasti za krste, poroke in pogrebe. Še celo v ta čisto premoženjska vprašanja, dasi gre prav za prav za davek, kakor je vsak drugi, se neradi vtikamo.

Zadnji čas pa sem bil kot poslanec prisiljen nastopiti v interesu svojih volilcev in javnega reda. Že dolgo časa se opazuje, da skušajo duhovniki pokriti cerkvene potrebe na protizakonit način. Tako n. pr. hočejo obesiti občinam na rame popravila in razširjenja župnišč. Polaščajo se starih šolskih zgradb, da jih potem rabijo za politiziranje. Bera se izterjava prekomerno.

Neposreden povod, da sem se moral obrniti za odpomoč na ministra ver, pa mi je dala množica primerov, da so duhovniki ob priliki pogrebov skušali protizakonito izsiliti izredno visoke prispevke za «nove zvonove».

Primer, ki se je zgodil v Kotredežu in nečuveno postopanje ob pogrebu pokojnega g. K. G. v Gornjem Logatcu, sta razburila vsakogar, ki je to izvedel. Za že popolnoma plačane zvonove je župnik hotel izsiliti iz dedičev kar 5000 Din preko običajnih pogrebni pristojbin. Ker mu dediči niso nasedli, je odrekel zvonjenje. Tak župnik spada na zatožno klop, ker je osramotil svoj stan in se pregrešil nad zakonom.

Kakor čujem, se podobne stvari gode tudi drugod. Zato je pač na mestu, da se gleda duhovščini v tem pogledu točno na prste. Nam je merodajen samo zakon.

Po teh izzivanjih bodo naši prijatelji prav storili, če izsiljene zneske terjajo nazaj, za naprej pa strogo pazijo, da se drži po zakonu predpisana taksa. Duhovnik, ki zahteva takso preko naredbe, ki je bila svoj čas sporazumno s škofi predpisana od vlade, je kazniv pri okrajnem glavarstvu in se mora ob opetovanih prestopkih odstraniti.

Komaj že čakamo, da bi se vse cerkveno upravno vprašanje uredilo na novo. Treba bo na novo oceniti vse dohodke cerkvi namenjenega narodnega premoženja in kjer bo manjkalo, bo morala država doplačati, kolikor bo treba za pošteno plačilo duhovščine. Kjer pa je dohodkov preko te mere, mora dotični duhovnik odplačati v skupno blagajno. Bera spominja na srednji vek in se mora povsem odpraviti, ker je tudi sramotna za duhovščino samo. Cerkveni obredi naj se vrše v glavnem brezplačno. Vzdrževanje cerkvá in župnišč naj bi vodil od ljudstva izvoljeni odbor župnije, ki bi javno polagal račune in bremena razdeljeval na vse vernike sorazmerno.

Čisti računi, kontrola, to je potrebno v cerkveni upravi prav tako kakor v občini in državi.

Mi bomo odkrito in iskreno delali na to, da se duhovščini zagotovi pošteno in dostojno plačilo. Ne moremo pa mirno gledati nečuvenega nereda in zlorab, ki se gode sedaj. Naše organizacije naj skrbno pazijo na pobiranje cerkvenih davkov in dajatev ter naj povsod, kjer vidijo nerednosti, odločno nastopijo za red in zakonitost.

Narodni poslanec dr. Gregor Žerjav.

Proč s konsumarji!

Konsumarji so že obupali nad zmago — Dolžnost vseh obrtnikov in trgovcev ne glede na politično pripadnost je, da gredo strnjeno v boj za nepolitično, gospodarsko in stanovsko listo, ki so jo postavile obrtne zadrage in trgovski gremiji

Okoli 7. septembra se bodo začele razpošiljati volilne legitimacije, glasovnice in volilne kuverte za volitve v Zbornico za trgovino, obrt in industrijo. S tem se bodo začele dejansko vršiti volitve, kajti čim prej me volilni upravičenec te stvari, lahko opravi volitve. Ker so klerikalci in radičevci napravili tako zamotan volilni red, da ni lahko razumeti, kako se pravilno oddajajo glasov-

nice, je najpametnejše, da si volilci pomagajo na ta način, da vse papirje, ki jih prejmejo za volitve, oddajo najbližjemu zaupniku trgovskih gremijev in obrtnih zadrug, da oni po njihovi želji ukrenejo vse potrebno, da ne bo šel njihov glas v izgubo ali pa celo v napačne roke.

Iz župnišč in kaplanij se pripravlja velik naskok na obrtniške in trgovske glasovnice,

pa je treba biti zato na straži, da ne postane slovensko trgovstvo in obrtništvo žrtev volilnih sleparstev nekaterih konsumarjev. Ti ljudje se poslužujejo vseh mogočih zvijač, da bi spravili trgovce in obrtnike v zмотo. Tako n. pr. štulijo klerikalni konsumarji v ospredje g. Jelačina, ki se na volilnih oklicih podpisuje kot predsednik Zbornice za trgovino, obrt in industrijo, in pa g. Ogrina, ki dela volilno agitacijo za svojo lastno osebo in za klerikalno konsumarsko listo s tem, da sklicuje volilne sestanke in izdaja volilne oklice s podpisom podpredsednika Zbornice. Baš to zlorabljanje firme Zbornice, ki bi morala stati nad strankami in nad vsemi kandidiranimi listami, dopušča pričakovanje, da klerikalnim konsumarjem ni nobena stvar sveta, če treba doseči osebne ali strankarske koristi. Zato pa je že prav posebna dolžnost vseh pametnih ter zavednih obrtnikov in trgovcev, da s podvojenim silo delajo za zmago obrtnih zadrug in trgovskih gremijev ter s tem z vso odločnostjo preprečijo, da bi v Zbornici namesto trgovcev in obrtnikov gospodovali klerikalni konsumarji in njihovi priganjači. **Kdorkoli Vam bo vsiljeval konsumarsko listo, ki jo vodita gg. Jelačin in Ogrin, vrzita ga skozi vrata, kajti zavedajte se, da je ta lista postavljena proti stanovskim in gospodarskim interesom trgovcev in obrtnikov!**

Kako spoštujejo klerikalci male obrtnike in male trgovce, se najbolje vidi iz njihove kandidatske liste. G. Jelačina, ki je znan veletrgovec in fabrikant, ki ni nikdar imel niti srca niti razumevanja za koristi malega trgovca, so postavili za kandidata v četrto volilno skupino, kjer volijo samo mali trgovci, ki imajo skromne branjarije. Jasno je, da bi g. Jelačin, če bi bil izvoljen od branjevcev, ne mogel zastopati njihovih interesov, ker jih niti ne pozna. Veletrgovec g. Jelačin pa mali trgovec sta kakor kozel in vrtnar. Radi bi poznali bedaka, ki bi hotel kozla napraviti za vrtnarja! Ista je pa tudi pri obrtnikih. Konsumarska kandidatna lista kandidira velepodjetnika g. Ogrina v tretji kategoriji kot zastopnika malih obrtnikov. To se pravi, da hoče SLS spraviti malega obrtnika ob zastopstvo, ker je nemogoče, da bi g. Ogrin kot industrijec — kakor se on tudi podpisuje — mogel kaj dobrega storiti za našega malega obrtnika. Priznati moramo, da je klerikalna stranka s svojo kandidatno listo, zlasti pa s kandidaturom gg. Jelačina in Ogrina dokazala, da so vse njene sladke besede o «ljubezni do ljudstva» eno samo veliko sleparstvo. Kakšna ljubezen pa je to, ako se gospodarsko najšibkejši ljudje tako brezvestno izročajo v roke kapitalistov? Sramota je to za klerikalce in prav je imel oni obrtnik, ki je dejal, da bi pljuvali mali trgovci in obrtniki samini sebi v skledo, ako bi volili gg. Ogrina in Jelačina ne glede na to, da bi bili izdajalci svojega stanu in svojih gospodarskih interesov, ako bi omogočili, da bi Zbornico, ki je zanje ustanovljena in njim namenjena, izročili klerikalnim konsumarjem.

Vse to je treba razložiti ljudem, ki se veliko ne zanimajo za javna vprašanja. Povedati jim je treba, da gre sedaj za življensko vprašanje zlasti malih obrtnikov in trgovcev. Nikdo ne sme ostati mlačen, kajti vsak glas lahko odločuje. Tudi pristašem SLS je treba povedati, da je konsumarska politika v Zbornici zanje nesreča. Pri teh volitvah je njihova korist, obstoj njihove rodbine bolj važen kot pa komanda SLS, ki vsiljuje trgovcem in obrtnikom konsumarsko listo. Protikonsumarska lista je nepolitična, samo gospodarska in stanovska lista obrtniških zvez ter trgovskih gremijev in je stanovska dolžnost, da zanjo gredo v boj vsi obrtniki in vsi trgovci ne glede na to, katere stranke pristaš je kdo. Kadar bodo volitve v kakšne zbornice duhovskega stanu, pa naj župniki in kaplani volijo in agitirajo, pri volitvah zastopništva trgovskega in obrtniškega stanu pa nimajo niti po božjih niti po človeških zakonih pravice, da se vanje vmešavajo.

Če bo kdo glede volitev v kakji zadevi na nejasnem in nima prilike, da bi se doma ali v bližnji okolici posvetoval z zaupniki volilnega odbora trgovskih gremijev in obrtnih združenih trgovskih gremijev in obrtnih združenih v Ljubljani, Aleksandrova cesta št. 2, kjer lahko dobi vsa zaželeno pojasnila.

Izgledi za zmago liste strokovnih organizacij so dobri, treba je le na vseh koncilih prijeti krepko za delo, pa bo zmagalo trgovstvo in obrtništvo, na tleh bo pa obležala konsumarija in vsi, ki so se ji postavili v službo kot priganjači. Gg. Jelačin in Ogrin sta nad zmago že obupala, zato sta zbežala od svojih vrstnikov — veletrgovcev in veleobrnitov — in se sedaj ponujata malim trgovcem in malim obrtnikom. Proč z gg. Jelačinom in Ogrinom! Doli s konsumarji! Ta dva klica se morata prihodnji teden mogočno razlegati po vsej Sloveniji!

Politični pregled

Te dni smo že zopet doživeli zabavno komedijo z Radićem,

ki je potekla takole: V nedeljo je Radić govoril na štirih krajih v hrvatskem Zagorju. Ker se je tu znašel med tistimi ljudmi, katere je svoj čas najbolj vlekel z republiko, je tudi tokrat zabrenkal na ostrejšo struno ter je silno udrihal po radikalih in sedanjih radikalnih ministrih. Zapretil je celo, da ne pojde na zasedanje Zveze narodov v Ženevo, ako radikali tekom tega tedna ne vržejo njegovega najhujšega nasprotnika dr. Nikića iz vlade.

Sodeč po Radićevih silno bojevitih govorih je že izgledalo, da bo sedanja vlada šla rakom žvižgat. Toda radikali so tokrat zares imenitno pokazali, da Radića poznajo od glave do pete. Smejali so se njegovim pretnjam in predsednik vlade Uzunović je mirno izjavil: «Če Radić ne mara v Ženevo, naj pa doma ostane! Manjka se takih! ...» Radikali so dobro vedeli, da bo Radić zopet vse utajil,

in niso se varali. Ko se je v ponedeljek zjutraj peljal zunanji minister dr. Ninčić skozi Zagreb, odkoder je nadaljeval pot na zasedanje Zveze narodov, je Radić hitro pohitel k njemu in sta se dve uri razgovarjala v salonskem vagonu. Uspeh te konference je bil pa tak, da je

Radić gladko preklical vse svoje nedeljske izpade

ter zopet izjavil svojo pripravljenost, da tudi on pojde v Ženevo. To je bila torej zopetna kapitulacija Stepana Radića, ki ga nikjer več ne jemljejo resno. Razen, seveda, novopečeni radićevski kimavci v Sloveniji!

Nič manjšo blamažo kakor Radić pa je minulo nedeljo doživel tudi

dr. Korošec z nekaterimi svojimi poslanci v Prekmurju,

kamor so se podali prirejat politične shode. Ker se dr. Korošec ne upa pred prekmurjskim ljudstvom nastopiti s svojim klerikalnim pro-

gramom, je skušal govoriti o nekaki obrambi Prekmurja, ker so zadnje čase nekateri nerresni Zagrebčani začeli Prekmurce proglašati za Hrvate. Seveda pa se Prekmurci sami najbolje zavedajo, kaj so, in zato so tudi hitro uvideli dr. Koroščevo pretvezo, spoznavajoč, da klerikalcem ne gre zato, da bi Prekmurce branili pred pohrvatitvijo, marveč da bi med njimi skušali nadalje sejati svojo ljuliko, ki je zadnje čase že dobro iztrebljena. In tako se je zgodilo, da je bil dr. Korošec s svojimi spremljevalci izžvižgan ter ga menda ne bo več kmalu mikalo hoditi Prekmurcem v vas.

V Beogradu je sicer sem in tja bolj živahno, toda kakih pomembnejših dogodkov ni in jih tudi ni pričakovati, dokler se ne sestane

Narodna skupščina,

kar pa se bo zgodilo menda šele v začetku oktobra. Zdaj delujejo samo nekateri skupščinski odbori, a v političnih krogih se množijo razna ugibanja in kombinacije, ki pa se jih ne izplača beležiti, dokler vsaj ena izmed njih ne pokaže globlje osnovanosti.

Prav posebno se politična javnost zanima za

odgovor bolgarske vlade

na noto, ki jo je naša vlada skupno z grško in rumunsko dostavila bolgarski dne 11. avgusta zaradi vpadanja bolgarskih tolp na naše ozemlje. Odgovor bolgarske vlade je sicer spravljiv, toda ne v vsem zadovoljiv, ker ne ustreza odločnim upravičenim zahtevam treh vlad. Spor se bo torej pletel še nadalje, a je vendar upati, da bo našel miren konec in da se bodo tudi odnošaji z Bolgarijo dali sčasoma urediti.

Kakor zgoraj navedeno, je naš zunanji minister dr. Ninčić že odpotoval proti Ženevi na

zasedanje Zveze narodov,

ki bo trajalo tekom septembra ter bo menda najvažnejše od vseh dosedanjih zasedanj. Spotoma se je dr. Ninčić oglašil še v avdiciji pri kralju, ki se je s kraljico mudil te dni v Dalmaciji ter je zdaj že zopet na Bledu. Za dr. Ninčićem odpotujejo te dni v Ženevo še ostali člani naše delegacije. Podrobneje

Soteščan:

Zmešnjave

(Dogodbice iz vaškega življenja.)

(Dalje.)

Dejstvo, da je župan držal z Ivanom, je zbudilo v občini dokaj nejevolje. Najbolj se je zgražala mati Kričajka, ki mu je prisegla maščevanje. Poklicala je sina Lojzeta, ki je že togotno vihal rokave, hoteč jo ubrati za županom, da mu pove svoje mnenje.

«Ali ne veš, da spremlja zdravnika in gospoda s sodišča,» ga je mati postrašila. «Kar boš rekel, bo preveč, za vsako besedo boš zaprt.»

Fant se je ustrašil in odvihal rokave. Škripal je z zobmi od jeze in obetal, da mu bo že pokazal, kadar ga zaloti na samem.

«Še nocoj sta lahko skupaj,» mu je namignila. «Župan se bo zamudil v trgu kakor po navadi ter bo šele pozno zvečer hodil domov.»

«Kaj bi mu neki naredil?»

«Napravi, da se bo kam zvrnil. Samo pazi, da se ga ne boš dotaknil...»

«Saj res, mati. Že vem, kako moram začeti.»

Mati in sin sta se spogledala in fant je vedel, kaj mora narediti.

Ko se je stemnilo, jo je Lojze mahnil k potoku, ki je v kratkih vijugah tekel za vasjo. Tu je nalomil trhlo brv, čez katero je vodila ozka bližnjica iz trga na Ležišje. Tod so hodili vaščani ob lepem vremenu, zakaj dolg je

bil ovinek po cesti okrog travnikov in polja. Pritisnil se je k visokemu grmu in čakal željenega učinka.

Ponosno kakor vselej jo je primahal župan iz trga do brvi. Mudilo se mu je, zakaj dolino je pokrivala gosta tema in mati županja je vselej huda, kadar dolgo izostane. Trše kot ponavadi je stopil na brv, ki se mu je rahlo zazibala pod nogami. Ko pa je prišel na sredo, tedaj je zahreščala ter mu izginila izpod nog. Strahoma se je oprjel držala, na katerem je obvisel med nebom in zemljo. A le malo časa je bil prepereli drog kos siloviti teži, pričel je pokati in župan je pljusnil v vodo.

«Pomagajte!» je zaklical v silnem strahu, zakaj voda je bila na tem mestu precej globoka.

«Le namoči se in napij,» mu je privoščil Lojze ob grmu.

Župan se je prijel za neko dolgo vejo ter je srečno prilezel na breg. Tu se je otrešal vode, pri čemer ga je iznenadil Kričajev Lojze, ki se je nenadoma z glasnim krohotom pojavil poleg njega.

«Kje pa ste bili, gospod župan?» ga je posmehljivo nagovoril. «Pa vas ni zajela kaka nevilhta?»

«V vodo sem padel, se je vznejevoljil. «Brv se je zlomila prav, ko sem prišel na sredo. Kolikokrat sem prosil, da napravimo novo! No, zdaj ne bomo smeli več odlašati.»

«Napravi naj jo tisti, ki jo je pokvaril...»

«Vsi jo rabimo in bomo tudi vsi prispevali.»

«Bomo videli. Zlomil jo je eden...»

«Tu odločam jaz in bom stroške razdelil tako, da bo vsakega nekaj zadelo. Stvar bo urejena za pol stoletja.»

«Tisti, ki plačujejo, naj govorijo! Vi ste brv polomili, zato je vaša dolžnost, popraviti storjeno škodo. Prosim pač smete, ako hoče kdo prostovoljno prispevati, siliti pa ne morete nikogar.»

«Lojze, vse to bom jaz uredil. Dobro si zapomni!»

«Jaz bom pa nahujskal vaščane, da se vam bodo uprli. Ali nismo mi nič in vi vse? Kar uredite vse potrebno, tesarji čakajo na zaslužek. Tekom meseca jo bo že zopet lahko kdo prelomil...»

«Tako kakor nocoj, kajne! Glejte, glejte, brv je nekdo nalomil! Sama bi se res najbrž še ne bila podrla, čeravno je les že ves preperel. Čakaj, Lojze, o tem bova še obširno govorila!»

Grožnja je Lojzetu zaprla sapo. Umaknil se je razjarjenemu županu in tekel domov. Nemudoma je razbobnal dogodek in osmešil Lešarja, pripovedujoč, kako je plaval po vodi. Vaščani so mu, z malimi izjemami, privoščili nekoliko strahu, glede brvi pa so sklenili, da mu bodo kolikor mogoče nagajali.

Župan je res naznanil Kričajevemu Lojzeta, sumeč, da mu je našagal brv. Zagovarjati se je moral pred sodiščem, kjer je krivdo skesano priznal. Radi tega je bila kazen izredno mila in je obsegala le nekaj dni zapore.

(Dalje prihodnjič.)

pa se bomo o zasedanju Zveze narodov in o perečih svetovno političnih vprašanih pomenili v prihodnjih številkih, kakor bodo to nanесли dogodki tekom letošnjega važnega zasedanja v Ženevi.

DOPISI

SODRAŽICA. Minuli teden nas je zapustil naš vrli somišljenik in dolgoletni član našega Sokola brat Viktor Drobnič, ki je odšel s svojo družino nazaj v Ameriko. Naše sokolsko društvo mu je priredilo lep poslovilni večer, katerega se je udeležilo znatno število članov in društveni tamburaški zbor, kar je dokaz, kako priljubljena sta bila on in njegova soproga. V imenu sokolskega društva se je poslovil od njiju v daljšem govoru starosta brat Jože Obrstar ter se najlepše zahvalil za njegovo vestno sodelovanje in podporo že od početka ustanovitve. Še posebej se mu je pa zahvalil za velikodušni dar 1000 dinarjev, katere je ta večer poklonil društvu. Na predlog podstaroste br. Gnidice se je nabralo med prisotnimi člani še preko 500 dinarjev za našo društveno knjižnico, ki se zelo lepo razvija. Bratu Drobniču in vsej obitelji želimo srečno pot in vse najboljše v novi domovini, želimo pa tudi, da se kmalu zopet povrne v našo sredo.

SV. KRIZ PRI KOSTANJEVICI. Jesen je pred durmi in večina naših vinogradnikov ima še vino neprodano. V minulemu letu je znaten del vinogradov uničila toča, letos pa je poleg slabe kupčije še mnogo poljskih pridelkov uničila mokrota, tako da ljudje pričakujejo zimo s težkim srcem. Spravljanje mrve je bilo letos skrajno mučno. Vse polno sena je še nepokošenega. Cene živini pa padajo, kar povzroča še večjo gospodarsko krizo. Za vse te težkoče se nihče ne zmeñi. Imamo poslanca g. Sušnika, katerega vidim med nami le ob kaki cerkveni slovesnosti, kadar pa gre za pomoč bližnjemu, takrat ni o njem ne sluha ne duha. Vse to si bomo dobro zapomnili. V južnem delu naše države so bile velike poplave, zaradi katerih je bila od strani države takoj organizirana izdatna pomoč. Svojtas se je pri nas konstituiral sejmski odbor, katerega naloga je, vse

potrebno urediti, da dobi naša vas sejem. Pa odbor sedaj počiva. Ljudje, ki nimajo ne zmisla ne pojma o kakem delu, naj se raje izogibljejo takih funkcij. Zaradi zavlačevanja tega vprašanja trpi vsa okolica. Ali se tega ne zavedate? Tukajšnji Sokol se je zadnji čas omejil le še na tamburanje. Odkar nas je pa zapustil brdiš, počiva tudi tamburica. — Letošnji občni zbor je izostal. Ali nima tudi to svoje ozadje? Bodimo odkriti; pričimo z odkritosrčnim delom. Osebnosti morajo v ozadje, na čelo društva pa spadajo ljudje nesebičnega značaja. Bratstvo, ljubezen, edinost! Teh lastnosti pogrešamo na vsej erti. — 25letnice tukašnje požarne brambe letos ne bo. Kdo ima pri tej dogoditvi največjo zaslugo, nam je uganka. Društvo je bilo osnovano leta 1901. po zaslugi g. Ivana Ruparja, sedaj posestnika in gostilničarja v Ljubljani, Tržaška cesta, ki je bil več let društveni načelnik. Mož je bil vzoren in nesebičen podjetnik na vseh poljih, zaradi česar ga naša vas zelo pogreša. Za napredek naše vasi si je stekel nevenljivih zaslug. Sedaj načeljuje društvu gostilničar Alojz Colarič. — Brezplačni učni tečaj za vezenje (šitkanje) bo priredilo v kostanjeviškem okraju društvo za prodajo Singerjevih šivalnih strojev. V ta tečaj bodo sprejete samo lastnice šivalnih strojev te vrste. — J.

PODZEMELJ. V nedeljo 8. t. m. se je vršil v novi šoli ustanovni občni zbor prosvetnega društva Bela Krajina, katerega se je klub silnemu nalive udeležilo 32 oseb. Po poročilu pripravljalnega odbora in pozdravnem govoru delegata ZKJ, gerenta mesta Ljubljane g. Likozarja, so se prečitala pravila, vpisali člani in se je konstituiral odbor. Predsednik društva je Ivan Žugelj, gostilničar in posestnik na Dobravcih; tajnik Franc Štefanič; blagajnik Alojzij Skala iz Podzemlja; odborniki: Janko Žugelj, Miko Pezdir iz Grma, Matko Ljubič in Anton Jurejevčič iz Škrilja. Preglednika računov sta župan Ivan Smuk in Andrej Lužar. Po izžrpanem dnevnem redu je predaval g. Likozar o čebelarstvu, kinofilm pa nam je v slikah pokazal življenje in razvoj čebele. Predavanju so navzoči sledili z zanimanjem. Najiskrenejša zahvala g. Likozarju in ZKD za trud in naklonjenost. Društvo je s tem dnem zastavilo prvi korak v delu za prosveto in povzdigo občine. Vse, ki se strinjajo z nami, vabimo, da stopijo v

naš krog. Prihodnje predavanje bo obravnavalo boj proti jetiki, kateri podleže največ ljudi v našem okraju.

ZIDANI MOST. Podružnica Samostojne strokovne delavske Unije v Zidanem mostu ima svoj občni zbor v ponedeljek 6. septembra t. l. ob 2. uri popoldne v prostorih g. Ivančiča. Občnega zbora se bo udeležil strokovni tajnik tov. Kravos iz Ljubljane. Vsi člani naj se tega zbora udeleže polnoštevilno in točno.

SV. PETER V SAVINJSKI DOLINI. Dne 8. septembra ob 4. uri popoldne nas bo obiskal naš priljubljeni poslanec g. dr. Pivko, ki nam bo poročal o političnem položaju. Shod se bo vršil v gostilni g. Šribarja, oziroma na prostem. Prosimo vse bližnje krajevne organizacije, da se udeležijo njihovi člani polnoštevilno tega shoda.

BRASLOVČE. V nedeljo 5. septembra t. l. bomo proslavili 20letnico našega Sokola s sodelovanjem savinjskega okrožja. Od 1. do 2. popoldne bo sprejem gostov, ki bodo prišli z vlakom in z vozmi. Nato sledi skušnja za javno telovadbo, po skušnji povorka z godbo po trgu, pozdravni nagovori, ob pol 4. javna telovadba, po telovadbi prosta zabava. Računamo z velikim posetom, ker je naš trg sploh priljubljena izletna točka. Za zabavo bo tako vsestransko preskrbljeno in bo vsakdo rad prebil nekaj prijetnih uric ued nami. Prijatelji Sokolstva v domači in sosednjih občinah, ne pozabite na nas!

ŠOŠTANJ. Na praznik 8. septembra t. l. ob 10. dopoldne se bo vršil pri g. Cerovšku politični in gospodarski shod, na katerem bo poleg drugih poročal narodni poslanec g. dr. Ljudevit Pivko. Somišljeniki iz Šaleške doline in sosednjih krajev se vabijo, da bi z nami manifestirali za naše napredne ideje.

REČICA OB SAVINJI. Cenjeni gospod urednik! Tudi pri nas se mnogo čita in razpravlja o volitvah v Zbornico za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani. «Domovina» je pisala o tem že prav zanimive stvari. Jaz sem tu že 20 let, pa nisem do sedaj še nikdar volil v zbornico. Spraševali smo se obrtniki drug drugega, kaj je s temi volitvami, pa ni vedel nihče povedati, ali imajo pravico za te volitve. — Pregarjanje slovenskih duhovnikov v Julijski Krajini je tudi zelo zani-

Zaobljuba

(Zgodba iz minulih časov.)

Fant ne sme spati v soboto zvečer. To je že star slovenski pregovor in običaj. Tudi pri nas v Beli Krajini se ta navada zvesto izpolnjuje že od nekdanj. Takšnega fanta, ki v soboto zvečer spi, naša dekleta ne marajo. Saj pravi pregovor: Kateri fant preveč rad spi, kadar se ženi, veliko košaric dobi.

In teh košaric sta se strašno bala naša dva junaka, Čurnov Jože in Primetov Tine. Jože in Tine sta si navrgla še več noči v ta namen in hotela poskusiti svojo srečo še po sosednjih farah. Prav rada sta se ob poznih urah prepeljala čez Kulpo in stikala okrog hrvatskih deklet in mladih žen. Imela sta namazana jezika in vsako okno, za katerim je spala kaka mlada ženska, se je odprlo, če sta le potrkala nanj. Nič nista marala za to, če je prišlo tudi do bitke in če je odnesel kateri proge okrog ušes ali prišepal drugo jutro polomljen in raztrgan domov.

Materi sta tarnali, kaj bo s fantoma, ker sta tako ponočnjaka. Prigovarjali sta jima, naj se ne vozita ponoči čez Kulpo, sicer se jima prigodi kaka resna nesreča, ker noč ima svojo moč. Lahko ju Pravotinci pretepo, kakor se je to že večkrat zgodilo, ali celo ubijejo. Kaj bo potem z njunima dušama?

Tudi domača dekleta so ju začela postrani gledati, ko so izvedela za njune obiske; silno so se pa bala, da ne bi še drugi fantje potegnili z njima čez Kulpo.

Fanta sta se pa držala svojega načela in hodila vasovat čez Kulpo. Na take pridige sta pa odgovarjala, da se pretepa ne bojita, druge nevarnosti pa ni.

Ker si nista vedeli drugače pomagati, sta mamici sklenili, da ju zaobljubita k Trem faram. Sklenili sta darovati Materi božji še vsaka po eno voščeno svečo na čast.

Tisti večer pred trifarškim žegnanjem so se zbrali fantje kakor običajno na vasi. Zraven sta bila tudi Tine in Jože, oba nekam molčeča, dasi sta sicer bila vedno glasna.

Ko so zapeli neko domačo pesem, sta nekoliko oživela. Po dokončanem petju so se fantje razšli vsak na svojo stran. Jože in Tine sta ostala sama na cesti. Danes nista šla nikamor.

«Čuješ, Tine,» pravi Jože, ko je videl, da ni blizu nobene nepoklicane osebe. «Danes sem doživel lepega vraga. Ko povečerjam in grem ven, mi pravijo mati: 'No, počakaj malo, kam se ti pa tako mudi? Jutri je pri Treh farah žegnanje, to veš. Glej, da greš danes spat in da se spodobno pripraviš za jutrišnji dan. Zaobljubila sem te, da greš jutri k Trem faram na žegnanje in da dobiš boljšo pamet.'»

«Kaj, zato si danes tako potr?» se zavzame Tine. «Saj meni se je ista prigodila. Menda sta se najini mami domenili, ker sem jaz dobil isto zapoved. Pa se za to niti ne brigam.»

«Saj veš, Tine, da sem se domenil za jutri z Jelko iz Pravotine.»

«Kaj boš tarnal?» se razburi Tine. «Jaz pa sem domenjen s Katico. Prav imenitno zabavo bova imela.»

«Pa se to vendar ne spodobi, ko sem zaobljubljen na božjo pot, a jaz grem na ljubavni sestanek.»

«Beži, beži, danes se pa s teboj ne dá govoriti. Lahko noč! Pa se potolaži!» Tine je odšel spat, Jože pa je stal še nekaj časa sam, nakar je tudi on krenil domov.

Drugo jutro je kar mrgolelo po cestah proti Trem faram. Kaj pa je imenitnejšega za belokranjsko ljudstvo kakor trifarško žegnanje!

Precej, ko se je naredil dan, so pričeli kramarji postavljati svoje šatore in razstavljeni svojo robo, da zadovoljijo vse svoje odjemalce, male in velike, može in ženice, v prvi vrsti seveda mlade zaljubljenice.

Pod starimi lipami so postavili gostilničarji mize in klopi za svoje goste. Malo ob strani na trati so zakurili Vivodinci velike ognje. Pri vsakem ognju obračajo kuštravi dečki na raznih po štiri jagnjeta. Zraven seka na mastnem pluhu Vivodinec že gotovo pečenko in ponuja na vse strani: «Evo, pečeno janje!»

Ne daleč proč kuha in ponuja Bošnjak svojo kavo, a kmetice prodajajo v jerbasih razno sadje.

Pri ograji pred cerkvami se postavijo be-rači in prosijo darov. Sem in tam se pa še skregajo, včasih tudi stepejo, da mora posredovati orožnik.

Zjutraj pred prvo mašo prihajajo množice pobožnikov in veseljakov od vseh strani. Zakaj tudi ne! Saj se ne more noben drug slovenski kraj ponašati kar s tremi cerkvami,

miva stvar, ki smo jo čitali v «Domovini». Zalostno je, da se papež ne zavzame dovolj odločno za našo duhovščino v tamošnjih krajih. On se ne bi smel podvreči fašistovski politiki, kakor bi se tudi naša duhovščina ne smela toliko vtikati v politiko. Naš g. župnik bi rad imel vse farane v klerikalni kletki. Seveda se mu to ne bo posrežilo, ker so tudi pri nas ljudje, ki mislijo v političnih zadevah z lastno glavo.

SMARJE PRI JELSAH. Šmarski klerikalci si hočejo na vsak način priboriti prvo nagrado glede prireditve. V Katoliškem domu se postavili precej lep oder, zato upamo, da nas bodo v kratkem presenetili s kakšno lepo igro. V nedeljo 29. avgusta t. l. se je vršil pri Sv. Roku fantovski tabor, popoldne istega dne pa javna telovadba šmarskega Orla pred Katoliškim domom. Da se orlovska telovadba ne more kosati s sokolsko, je jasno, vendar so se Orli kolikor toliko odrezali, dočim Orlice sploh ne znajo niti korakati. Za prireditev so že v četrtek ponoči postavljali mlaje. Seveda ni manjkalo kričanja in smeja. Glavno komando je imel neki odvetniški uradnik, ki nas je zelo kratkočasil s svojim «ho-o-o-ruk». Kakor pravijo, je mož svoječasno hotel biti že Sokol.

GORNJA POLSKAVA. (Škoda po poplavi. — Ustanovitev gasilnega društva. — Ogenj. — Tombola.) Poplava, ki jo je povzročilo neurje dne 8. avgusta t. l., je prizadela najhujše posestnika umetnega mlina g. Laha. Odnese mu je 30 m široki jez. Obnova jeza ga bo stala okoli 100.000 dinarjev. Škodo si je ogledal tudi veliki župan g. Pirkmaier; zaradi šibkosti v to potrebne državnega kredita mu je obljubljena le majhna odpomoč. Že drugi teden se dela sedaj na obnovi razdrtega jeza. 25 delavcev se trudi, a vse kaže, da bo treba še mnogo žrtvovati, preden bo delo dovršeno. Z razdrtim jezom je prišlo tudi mnogo posestnikov ob možnost namakanja svojih travnikov. Tu bi se pač pričakovalo, da bi skupna odpomoč vseh prizadetih bila na mestu. — Naše pred kratkim ustanovljeno gasilno društvo je napravilo prvo preizkušnjo ob veliki povodnji. V odboru so agilni možje (Jos. Mohorko, Kapel, Lah, Kac i. dr.), katerih smoter je v tem, da se opremijo čimprej z vsem potrebnim. V to svrhu so priredili 22. avgusta t. l. na grajskem vrtu

veliko veselico, ki je prav dobro uspela. K temu so osobito mnogo pripomogle darežljive in skrbne roke pridnih Gornjepoljskavčank, ki so z izbranim pecivom, meseninami in likerji založile razne šotore. Le škoda, da je dež malo nagajal sijajnemu poteku prireditve. — V nedeljo 29. avgusta t. l. ponoči ob dveh je začelo goreti v sredi vasi poslopje g. Pristonika. Zgorela je hiša z gospodarskim poslopjem vred. Imenovani posestnik je s tem že v tretjič pogorel. Hiša je bila zavarovana. — Prihodnjo nedeljo 5. septembra bo v grajskem vrtu velika šolska tombola. Zanimanje za njo je zelo veliko.

BUKOVCI PRI PTUJU. V četrtek 26. avgusta t. l. nas je obiskal narodni poslanec gospod dr. Pivko. Ker je v naši občini že 20 pristašev Samostojne demokratske stranke, smo sklenili, da si osnujemo krajevno organizacijo SDS. Izbrali smo si odbor in smo prepričani, da se bo naše število še tekom tega leta najmanj podvojilo.

OBREŽ. Velecenjeni gospod urednik! Po dolgih letih sem prišel zopet v svojo rojstno vas. Skoró bi je ne spoznal, tako se je spremenila. Ko sem si vas nekoliko ogledal, sem se sestal z nekim prijateljem in ga vprašal, kdo neki mora sedaj županovati v tej občini. V mojih mladih letih je bila občina pod vodstvom naprednega župana g. Raušna. Občinske ceste so bile takrat še blagoslov božji. Pod njegovim županovanjem so vsaj enkrat na leto navozili nanje gramoz. Moj prijatelj mi je rekel: «Veš, sedaj vlada pri nas klerikalni poslanec g. Bedjanič, ki je obenem tudi župan. Njegova briga za našo občino je zelo zmerna. Sploh je v naši občini čudno gospodarstvo. Pesek redno prodajajo v druge občine, kljub temu vedno primanjkuje denarja. Gramoz se nahaja tako blizu, da bi ga lahko v samokolnicah vozili na pota in ceste.» Tako mi je govoril moj prijatelj, ki ima popolnoma prav. Pa se bom še prihodnjič kaj oglašil. — P o p o t n i k.

PIŠČE PRI BREŽICAH. Pri nas smo imeli pred kratkim sveti misijon, ki pa služi predvsem v napeljevanje vode na klerikalni mlin. S prižnice in iz spovednic je grmelo proti Sokolstvu, «Domovini» in sploh proti vsem listom, ki ne tribijo v klerikalni rog in ki so po mislih duhovnih gospodov brezverski. Tudi na preganjanje mehikanske duhovščine niso pozabili v svoji sveti

jezi. Seveda nas Piščane brigajo razmere v Mehiki kakor lanski sneg. Tudi o siromaštvu duhovnikov so nam govorili. Nekateri so res siromašni, vsi pa ne. Župnikom, ki imajo dobre fare, se godi prav imenitno. Po bero prihajajo tudi k onim, ki so jih proglasili za brezverce. Druge nesreče pri nas ni bilo. V jeseni pa se bo lahko pripetilo, da bo ta ali oni pokazal vrata kakšni Marijini družbarici, ki bo pregoreče vršila agitacijo za klerikalne liste. «Domovina», le pogumno prihajaj k nam, ker mi smo ti ostali zvesti kljub toči, ki je padala s prižnice na nas in nate!

SV. FLORIJAN PRI ROGATCU. Preteklo je zopet par tednov, odkar ni bilo iz naše občine nič čitati v «Domovini». Tudi danes nimamo poročati kaj veselega. V sredo 18. avgusta nam je toča pobila ves poljski pridelek ter zbila skoro vse sadje raz drevja. Poslanec g. dr. Pivko je takoj prihitel in si sam ogledal veliko škodo, ki smo jo utrpeli. Upamo, da bomo dobili vsaj nekaj škode povrnjene. — Žal še pa vedno ni prenehala toča klerikalne politike in agitacije iz ust našega g. župnika. Ob vsaki priliki se obregne ob nas samostojne demokrate ter nas primerja s krivimi preroki itd. Kolikor poznamo sveto pismo, naš veliki učenik Jezus Kristus ni nikdar v svojih pridigah tako razsajal in tolkel z rokami okrog sebe, ampak je učil: «Ljubite svoje sovražnike!» Z žalostjo v srcu se spominjamo prednika našega sedanjega g. župnika, pokojnega g. Bukovška, katerega smo vsi ljubili in spoštovali. Daj Bog, da bi zopet kmalu dobili tako častivrednega duhovnika v našo faro.

SV. FLORIJAN PRI ROGATCU. (I. j. v. a.) Podpisani prosim g. župnika, da se v spovednici drži božje besede in nauka Kristusovega. Tudi se mi zdi čudno, kako je mogel g. župnik nasproti moji materi izjaviti, naj me zapodi od hiše, ako ne preneham s širjenjem demokratskega časopisa. Mislim, da je g. župnik v prvi vrsti poklican posredovati za hišni mir, ne pa ga kaliti. V odgovor na njegovo grdo izjavo pa ne bom prenehal prej, dokler ne bo imela vsaka hiša v naši občini «Domovine». Moja mati dobro ve, da ne gre za nikako brezverstvo. Vas, g. župnik, bo ne dosegla roka božje pravice. P e t e r F i d e r š e k.

VRTIČE PRI GORNJI KUNGOTI. Tu se je vršil shod SDS v nedeljo 22. avgusta pri g. Rob-

obdanimi z vinorodnimi gorici kakor se lahko pri Treh farah.

Pri farah je žegnanje dve nedelji. Prvo nedeljo je za mlade, drugo pa za stare. Prva nedelja je bolj pestra in živahna. Mladina ne pride tjakaj odložiti svojih grehov, ampak se le razveseliti in pokazati svoje življenje.

Tisto nedeljo, ko sta jo primahala Tine in Jože, je bila nenavadno velika množina ljudi pri farah.

Bila sta sama, nista marala nobene večje družčine. Sama sta se najbolje razumela in si zaupala vse skrivnosti. S težavo sta se prelila do kramarja Matevža, ki je bil na glasu, da prodaja medena srca z najlepšimi napisi.

Ko ravno Jože izbira srce s povoljnim napisom, mu zašepče Tine na uho: «Poglej, poglej, Jože!»

«Kaj?»

«Vidiš tam Jelko in Katico? Sem gresta.»

Ko je videl Jože Jelko, so se mu zaiskrile oči. Ni vedel več, da ga je mati zaobljubila k Trem faram. Samo to je vedel, da je zaljubljen v lepo Jelko. Hitro so bili vsi štirje skupaj. Tine je odšel s Katico proti gostilni. Jelka in Jože sta ostala zadaj.

«Vedela sem, da prideš, dragi,» je zašepčala Jelka, a Jože ji je dal za odgovor srce, ki ga je kupil zanjo. Ona ga zato hvaležno pogleda in stopa tesno ob njem.

«Kaj boš pa ti meni kupila za spomin, Jelka?»

«O, sem ti že,» je menila in mu nataknila na roko zlat prstan. «Jelka, to bo zame preveč,» se brani on na videz.

«Ali ga mogoče ne maraš, ker je od mene, omožene žene? Moj mož je v Ameriki...»

«Tiho, tiho, Jelka, saj te imam rad.»

Medtem sta bila že čisto na samem. Šta sta tiho in tesno drug poleg drugega. Med njivami sta dospela do gozda, da nista vedela kdaj.

«Jelka, počivajva malo tukaj v senci,» je rekel Jože.

Sedla sta in Jelka se je tesno oklenila Jožeta. To je delovalo kako elektrika. Jože jo je strastno privil nase.

Medtem ji je Jože po nerodnosti zdrobil medeno srce.

«Ah, srce moje,» je vzdihnila Jelka.

«Tvoje srce je najlepše, Jelka.» Nič več se ni Jože spominjal, da so ga mati zaobljubili. V bližnjem grmu je žvrgolel kos in skakljaj po zelenih vejicah. Od cerkve se je slišal šum. Rahel veter je vlekel čez gozd, vitke smreke so se pripogibale, kakor bi se klanjale krasni prirodi.

Baš je zazvonilo poldne, ko sta se vračala Jože in Jelka. Pred cerkvami sta srečala Katico in Tineta.

«Kod pa vidva hodita?» ju je pozdravil Tine. «Midva vaju iščeva že vse dopoldne. Kar izginila sta nama izpred oči.»

«Zdaj gremo na kosilo,» je odločil Jože.

Šli so pod lipo in posedli okrog mize. Tine je prinesel od Vivodincea krožnik pečenke in začeli so obedovati.

Zraven pri drugi mizi so sedeli poljski fantje in dekleta; zadnja so nekam postrani gledala družbo pri sosednji mizi. Med njimi

je bilo tudi nekaj Hrvatov, ki so nekaj šepetali s poljskimi fanti.

Jože je to opazil in čudno mu je postalo. Očital si je, da ni vse pošteno, kar dela.

Pozno popoldne so se odpravili proti domu. Ko pridejo do križpotja, na katerem bi se morali razstati, prime Jelka Jožeta za roko in pravi: «Ako si moj, me spremi do doma. Saj tako ni daleč od Pravotine nazaj čez Kulpo.»

«Na konec sveta grem s teboj, Jelka.»

Potem se je odločil tudi Tine, da spremi Katico.

Tako so se podali proti mostu. Tine je zbiljal svoje šale, Jože pa je bil ves čas nekam zamišljen; nekam čudno mu je bilo pri srcu. Zdelo se mu je, da se mora zgoditi nekaj neprijetnega.

Že je bila trda tema, ko so prišli do nekega gozdiča. Iz daljave se je slišalo hripavo lajanje lisice, na starem gabru je skovikala sova. Kar obstojijo vsi štirje. Suho granje po gozdu je pokalo pod stopinjami. Jože je planil v goščo, da bi videl, kaj je, a ni našel ničesar.

Menili so, da se jim je samo dozdevalo, da so kaj slišali. Ko pridejo do vasi, iz katere sta bili Jelka in Katica doma, pravi Tine, da ne gre sedaj domov, ker je preveč truden, in da naj mu Katica odkaže kje kaj prostora. Pa se je tudi Jože domenil za prostor pri Jelki.

Ko je zjutraj prvič zapel petelin, sta se odpravila naša znanca proti domu.

«Zdaj pa le hitro, da dospeva pred zoro domov,» pravi Jože. «Da bi bila le ladja na mestu, da se prepeljeva čez Kulpo. A če je ni,

niku, kjer se je zbralo okrog 50 ljudi iz občin Vrtiče, St. Ilj, Gornja Kungota in Svečina. O političnem položaju je poročal oblastni tajnik SDS iz Maribora.

BELTINCI. Nedavno so se vršili pri nas nabori. Fantje so prihajali na nabore v okrašenih vozovih in z zastavami v najlepšem redu ter prepevajo slovenske pesmi. Kar je najbolj razveseljivo, je bila treznost. Potrjenih mnogo. — Prejšnjo nedeljo so nas obiskali Orli iz Šiške. Klavirno prišli, žalostno odšli. Sicer pa o tem še spregovrimo.

krajih je pa delati na to, da jih čimprej dobimo. Nobeno seme bi ne smelo v zemljo, dokler ni očiščeno od plevla in sortirano. Po vsej deželi bi morali biti razširjeni ti stroji. Šele ko pridemo tako daleč, da bomo očistili od leta do leta naša semena in skrbeli, da se vzame za setev sploh le najlepše zrnje, šele potem bo prišel čas, da se bodo tudi naši žitni pridelki zboljšali, in sicer trajno zboljšali in ne bo treba iskati tujega semena po drugih krajih.

Kdor nima sam dosti lepega semena pšenice, naj ga polšče pri bližnjem sosedu, ki ima boljši pridelok pšenice.

POZNA PLETEV IN OKOPAVANJE.

Pri nas pridelujemo primeroma veliko in raznih okopavin, kakor krompir, turščico, peso, repo, korenje, zelje, fižol itd. Vse te rastline potrebujejo čistih in dobro obdelanih njiv. Če pa pogledamo med šmarnima mašama po teh njivah, je vse v plevlu. Namesto da bi nam sadeži krepko uspevali, vidimo, kako se bojujejo z raznovrstnim plevelcem. Te zapleveljene okopavine opazujemo vsako leto, pa naj bo sušno ali pa vlažno. Plevel stiska in zajeda naše okopavine! Pri nas ga premalo sovražimo in premalo preganjamo! Preveč ravnodušno gledamo, ko nam dela škodo med okopavinami, preveč odlašamo s pletvijo in okopavanjem. Ne le, da nas to delo, ki ga pozneje opravljamo, dosti več stane, se tudi ves razvoj naših okopavin zadržuje in zavira. Koliko več bi se dalo pridelati in ob manjših stroških, če bi okopavine dosti zgodaj okopavali in pletli. Pozno okopavanje ima pa še neko drugo slabo posledico, namreč to, da nam pozno oplet plevel dozori in da se njegovo seme otrasa in znova zaseje. Naša njivska zemlja je polna takega plevla, ki se od leta do leta naravnim potom zaseje.

Okopavinam škoduje zlasti pozni ali jesenski plevel, kakor n. pr. muhvič, kostrela, rogovilček, dresenj, škribinka itd. Samo nadležen plevel! Navadno ga pri nas tako pozno preganjamo, da nam že seme odleti ali ga pa sploh pustimo na miru. Imejmo vendar naše plevelne okopavine bolj v mislih in dajmo jih varovati pred plevelnimi rastlinami! Ko spravljamo okopavine, bi morale biti njive čiste, ne pa da so tako poraščene s plevelom, kakor to pri nas opazujemo. Pri tolikem številu okopavin, kakor jih pri nas pridelujemo, bi morale biti njive vse bolj čiste kakor so danes, in naj se to tiče krompirišča ali pa drugih njiv.

Med krompirjem vidimo marsikod toliko plevla, da se krompirjevi grmi v pravem pomenu besede med plevelom skrivajo. To ni pravo obdelovanje! Res nas včasih vreme zadržuje, da ne pridemo do okopavanja, ali pa tudi druga nujnejša dela, toda tako plevelnih okopavin bi ne smeli leto za letom gledati! Če manjka delovnih sil, pomagajmo si z okopovalniki in živino. Plevel preveč znižuje naše letine!

Državna kmetijska šola na Grmu

je zaradi pravkar izvršene nove preuredbe kmetijskih šol v državi uvrščena v kategorijo živinorejsko-poljedelskih šol kot specialna živinorejsko-poljedelska šola.

Šola je enoletna ter traja od 1. oktobra do 30. septembra naslednjega leta; počitnice v avgustu se zmanjšajo na 14 dni. Poučevalo se bo na šoli kokor doslej v vseh kmetijskih panogah, posebno seveda še v živinoreji in poljedelstvu. Zinjska šola je ukinjena izvmiši drugi letnik, ki ga dovrše lanski prvoletniki.

Učenci se dele na državne ter privatne, in sicer se sprejema letno 30 učencev, od teh 20 državnih in 10 privatnih. Državni učenci se šolajo na zavodu na državne stroške, privatni na lastne stroške. Kandidate (prosilce) za državne učence sprejemajo sreske komisije, obstoječe iz sreskega poglavarja, sreskega zdravnika, sreskega ekonoma in treh članov sreskega zbora. Izbor učencev iz kandidatov, sprejetih po sreskih komisijah, izvede ravnateljstvo šole, ki obvesti sprejete in jih pozove k nastopu šolanja.

V šolo na Grmu se sme sprejeti 20 državnih učencev iz ljubljanske oblasti. Le-ti morajo biti sinovi kmetskih posestnikov in se morajo zavestati, da ostanejo po končanem šolanju na domačem posestvu.

Privatne učence, to je take, ki se šolajo na lastne stroške, sprejema kakor doslej ravnateljstvo šole samo brez posredovanja sreskih komi-

GOSPODARSTVO

Kmetijski pouk

KAKSNO BODI PŠENIČNO SEME?

Naše žitno polje je še v marsikaterem pogledu zaostalo. Tudi pri nas moramo delati na to, da se iznebimo plevla med žitom in da dvignemo dosevanje pridelke. Pridelano pšenično zrnje bodi kolikor mogoče enotne vrednosti, namreč enakovrstne in dobre kakovosti. V tem pogledu nas čaka še mnogo dela, kajti današnji pridelki so po večini neenakomerni, pšenica sama pa smetna od raznega plevla.

Po drugih krajih imajo bolj čiste njive in sploh bolj zenačen pridelok, zenačen po debelosti in leži zrnja. Tudi pri nas moramo priti tako daleč. Če hočemo pšenične pridelke na to stran izboljšati, je treba, da sejemo vseskozi očiščeno in skrbno odbrano seme. Pšenično seme bodi popolnoma čisto, to je prosto vseh drugih semenskih primesi, drugič bodi pa skrbno odbrano ali sortirano. Čisto mora biti od plevla, sicer pa izenačeno po zrnju, kar dosežemo le s sortiranjem ali prebiranjem semena. Vse to pa zahteva dobrih priprav. Samo s čistilnim mlinom (pakelnom) ne dosežemo tega. Treba je, da si pomagamo tudi s trijerjem in sortirnim strojem. Novejši trijerji imajo vsa potrebna sita za sortiranje semena. Take trijerje si moramo nabaviti! Za posameznika so predragi, ali zato jih pa lahko naroči kmetijska podružnica ali zadruga. Ti stroji so pri nas povsod potrebni. Ponekod jih že imajo, po drugih

jo bova preplavala. Saj je ne bova prvokrat, pa tudi ne zadnjokrat, če Bog dá.»

«Meni se vidi, da nama nekdo sledi.»

Komaj je izpregovoril Tine te besede, že so planile štiri sence izza žive meje in vrgle dve vreči preko njunih glav, ju podrle na tla in jima zvezale roke ter noge. To se je zgodilo v takšni naglici, da obadva še misliti nista imela časa, kaj šele braniti se.

»Kaj ž njima napraviti?« vpraša eden izmed onih štirih.

«Obesimo ju na tale jaged!» je odvrnil drugi.

«Vrzimo ju raje zvezana v Kulpo!» je pripomnil tretji.

Jože in Tine sta vztrepetala. «Pustite naju, saj ste vendar ljudje,» je zaprosil Tine.

«Ali obljubita, da ne prideta nikoli več po takih opravkih na Hrvaško?» je vprašal eden, ki je bil gotovo njihov vodja.

Zdaj pa je Jožetu pošla hladnokrvnost. «Kdo bo meni prepovedal hoditi, kamor jaz hočem?»

«Ali nočeš? Te bomo pa malo izstradali, da ti bo izpuhtela ljubav do naših žen.»

Nato so ju pograbili in zvezli v neko luknjo.

«Tako, pa dobro počivajta, zapeljivca!»

Neznani možaki so zaprli vrata in izginili. Zdaj sta imela naša junaka čas premišljivati svojo usodo.

«Presneto,» je zaškripal Jože z zobmi, «kaj pa je to?»

«Ne vem. Meni se vidi kakor da se mi je nekaj sanjalo,» pravi Tine.

«Saj se ti tudi bo, ako naju pustijo tukaj zvezana. Si ti tudi zezan, Tine?»

«Ah, pa še kako! Rad bi vedel, v kaki luknji se nahajava,» se huduje Tine.

«Kakšen vrag me je zanesel sinoči sem! Ali ne bi bilo boljše, da smo šli domov, Tine? Jelka, Jelka! Se pred njo me bo sram, če izve za to sramoto.»

«Kaj bo, če izvedo doma? Ako kaka klepetulja izve za najino sramoto, bo raznesla po vsej fari, kaj se je nama pripetilo.»

«Kaj boš zdaj jadikoval, Jože! Prva skrb je, kako od tukaj priti. Meni se vidi, da je že beli dan.» Medtem si je pretrgal vez na rokah.

«Aha, roke imam proste.» Hitro je potegnil vrečo raz sebe in pogledal, kje sta zaprta.

«O, hudimana, Jože, v svinjskem hlevu sva.»

«Tri sto zelenih,» je zarentačil Jože. «Jaz, ki sem do zdaj še vsakogar ustrahoval, pa zaprt v svinjskem hlevu! Takega ponižanja ne prenesem. Prereži mi hitro vezi, Tine!»

Tine je prerezal z nožem vezi sebi na nogah, potem pa oprostil še Jožeta.

«Ti, Jože, mislim, da ta kurnik ne bo težko porušiti in pobegniti na prosto.»

«Da sva le razvezana.»

«Le počasi, Jože, le počasi!»

Jože pa je kar treščil s pleči v vrata, da so zletela s tečajev in telebnila na tla. Hitro je planil na prosto in krenil proti Kulpi tako naglo, da ga je Tine komaj dohitel.

«Kam pa tako dirjaš? Saj naju vendar nihče ne podi.»

«Taka se mi pa še ni pripetila, da bi bil zaprt v svinjskem hlevu. Da bi le doma ne izvedeli.»

Ali kaj, ko so doma že vse vedeli, še preden sta prišla v vas. Od kod, to ve le Bog. Menda je prišel kdo od onih štirih Hrvatov tisto jutro v vaški mlin ter je tam povedal mlinarju, da so dobili prejšnji večer dva jetnika v osehah Joža in Tineta.

Mlinar je povedal Štajerjevi Jeri, svoji izvoljenki. A kar ve ženska, to ve v par urah vsa fara.

Tako so izvedeli tudi njuni starši, še preden sta prišla domov.

Jožetova mati je gonila moža, naj gre po fanta, misleč, da se jima je še kaj luščega pripetilo. Mož pa je menil, da bosta že prišla sama. Če se pa malo izstradata, jima ne bo nič škodovalo. Vsaj potem ne bosta silila več čez Kulpo.

Ko je prišel Jože proti večeru domov, mu nista rekla ne oče ne mati nobene besede.

To mu je dalo razumeti, da vesta vse.

Ko sta Jože in Tine šla v nedeljo k maši, so vsi kazali s prsti za njima. Ženske so si šepetale: «Poglejte ju! To sta tista, ki sta bila na Hrvaškem v svinjaku zaprta. Kako sta zdaj ponižna, prej sta se pa nosila, kakor bi bila vsa fara njuna.»

«Prav jima je. To so jima dale firvatske žene,» je pripomnila Figarjeva Marička, ki ju je imela na piki še od tistikrat, ko sta ji prinesla slamnatega moža pred okno.

Ko je slišal Jože take opazke, je škripal z zobmi in preklinjal Hrvate ter svojo neprevidnost.

sij. Kakor je bilo že razpisano, je vlagati prošnje za sprejem s potrebnimi prilogami vred neposredno ravnateljstvu do 15. septembra t. l.

Privatni učenci plačujejo na zavodu za hrano, stanovanje itd. preskrbnino, ki je za bodoče šolsko leto določena za sinove kmetskih posestnikov na 200 Din, za ostale pa na 400 Din mesečno.

Prosilci za sprejem v šolo, ki so predložili prošnje ravnateljstvu na podlagi prejšnjega razpisa, naj takoj javijo ravnateljstvu, ali želijo biti sprejeti kot državni ali kot privatni učenci. V prvem primeru naj se čimprej javijo pri pristojnem sreskem poglavarstvu, kamor se bodo odposlale njihove prošnje.

Prosilci pa, ki žele biti sprejeti kot privatni učenci za znižano preskrbnino 200 Din mesečno, morajo takoj vpslati ravnateljstvu šole potrdilo občinskega urada, da so sinovi kmetskih posestnikov.

Kam z našim sadjem in grozdom?

Noben sadjar, ki se v večji meri peča s sadjarstvom, ne bo tajil, da se nahaja tudi naše sadjarstvo v krizi. S tem hočem reči: v dobrih letinah ni mogoče sadja spraviti v denar po ceni, ki bi kolikor toliko odgovarjala cenam, ki bi jih upravičeno pričakovali.

Če ni sadja, je hudo. Če pa bogato obrodi, se ga pa v mnogih krajih velike množine pokvari, ker prodaja in uživanje sadja, oziroma sadnih izdelkov še nista zadostno organizirana.

Kaj storiti? Odgovor ni baš lahek ter se z njim ne bom v celoti bavil. Opozoril bom cenjene čitatelje in čitateljice «Domovine» le na naslednje:

Število takih, ki iz prepričanja ali iz katerega koli drugega vzroka nočejo uživati opojnih pijač, tudi pri nas stalno raste. Ti ne uživajo zavretega, to je alkoholnega vina ali sadjevca, temveč si gase žejo z vodo, malinovec in drugimi podobnimi sadnimi pijačami. Pa tudi ti bi radi uživali zdrav hranilen sok iz grozdja ali sadja. Povpraševanje po takih brezalkoholnih sokovih je vedno večje. Dočim se navadno alkoholno vino težko proda, brezalkoholnega grozdnega soka ni mogoče skoro nikjer dobiti, dasi bi odjemalci radi plačali 100, celo 200 odstotkov več, kakor plačajo

Tine si ni toliko gnal k srcu te nezgode, toda Jože ni maral več z njim čez vodo. Zato je tudi Tine, ki sam ni maral čez Kolpo, pustil svoje pohode.

Jože je težko pozabil na lepo Jelko, a še težje na jetništvo, ki ga je preživel v svinjskem hlevu.

Lepega jesenskega jutra je bilo. Od izhoda so se svetili zlati žarki izhajajočega solnca, topla sapa je vela od juga. Obetal se je krasen dan. Po polju je rumenelo proso in zorela korusa.

Po beli državni cesti sta stopali proti Trem faram dve ženski, nam že znani, Primetovka in Čurnovka. Vsaka je nesla voščeno svečo v roki, obljubljenemu trifarški Materi božji.

Hiteli sta po prašni cesti, da izpolnita obljubo v roke Porodice božje za izpreobrnjenje sinov, ki sta v resnici od onega dne opustila pohode čez Kulpo. **Podkučerski.**

Premrtva soba.

Cefirin: «Predraga gospa, ta soba je sicer prav lepa, samo preproge se mi vidijo premrtve.»

Gospodinja: «Počakajte samo do noči, potem pa bodo vse preproge oživele.»

Med ljudožreči.

Poglavarju ljudožrcev je javil njegov vojščak: «Poglavar, ujeli smo nekega belega moža. Ali naj ga spečemo?»

Poglavar: «Kakšen poklic pa ima?»

Vojščak: «Trgovec s petrolejem je!»

Poglavar zmaže z glavo in pravi: «Izpustite ga! Pred kratkim smo imeli nekega trgovca z milom in je pečen ves dišal po milu...»

vinski trgovci za navadno vino. Z raznimi praktičnimi pripravami ohrani lahko vsakdo jabolčnik, hruševce ali grozdni sok brez alkohola trajno tudi v velikih posodah. Ali ne bi hoteli naši sadjarji posvečati tej panogi več pozornosti? Njim samim kakor splošnosti bo to le v korist!

V našem listu priobčuje «Brezalkoholna produkcija» v Ljubljani že več mesecev notico, v kateri opozarja vse čitatelje in čitateljice na cenik, ki ga pošlje na zahtevo vsakemu naročniku «Domovina» popolnoma brezplačno. Ni to navaden cenik, ki suhoparno našteje nekaj predmetov in jih komu vsiljuje, temveč je to list, ki vsebuje tudi za našega kmeta, posebno sadjarja in vinogradnika, toliko koristnih navodil, da je želeli, da se vsi naročniki (pa tudi naročnice!) poslužijo te prilike in že letos poskusijo s pridelovanjem brezalkoholnih pijač bodisi za družino ali pa tudi za prodajo. «Brezalkoholna produkcija» bo na željo vsakomur brezplačno posredovala, da bo brezalkoholni sadjevec, oziroma hruševce in grozdni sok lahko prodal. **J. Lindič.**

Kratke vesti

= Vrednost denarja. Na zagrebški borzi se je dobilo 31. avgusta t. l. v devizah: 100 avstrijskih šilingov za 799 do 803 Din, 100 italijanskih lir za 184 Din 15 p do 185 Din 35 p, 100 nemških mark za 1349 Din 50 p do 1353 Din 50 p, 1 dolar za 56 Din 48 p do 56 Din 76 p, 100 češkoslovaških kron za 167 Din 67 p do 168 Din 67 p.

= Pred otvoritvijo pokrajinske razstave v Ljubljani. Za pokrajinsko razstavo «Ljubljana v jeseni», ki se bo otvorila v soboto 4. septembra in bo trajala do 13. septembra, vlada tudi po želji veliko zanimanje, posebno za njen zelo zanimiv kmetijski del. Najavljen je obisk številnih skupin, ki jih organizirajo podružnice Kmetijske družbe. Ne smelo bi biti nobene podružnice Kmetijske družbe, ki ne bi delala v svojem okraju za obisk te za našega kmetskega gospodarja tako važne in poučne prireditve. V nedeljo 5. septembra bo posebna razstava plemenskih konj. Vožnja z vlakom k razstavi je polovična, in sicer na podlagi velesojmske legitimacije, ki stane 30 Din in se kupi v denarnih zavodih, kmetijskih organizacijah itd. Kupite cel vozni listek, ki ga v Ljubljani pridržite. S tem voznim listkom se boste vozili nazaj brezplačno na podlagi legitimacije, ki jo morate dati potrditi v velesojmski pisarni.

= Čvrste cene hmelju. Iz Zataca (ČSR) poročajo, da so cene hmelju koncem avgusta malo poskočile. Povpraševanje po hmelju je bilo živahno. Prodajal se je hmelj po 3200 do 3400 in tudi do 3500 češkoslovaških kron za 50 kg (v naši valuti približno 105 do 117 Din za 1 kg).

„EDINOST“ VESTNIK ZVEZE DEMOKRATSKE MLADINE V LJUBLJANI

Škofja Loka. V nedeljo 15. avgusta t. l. popoldne se je pri nas vršil ustanovni občni zbor «Edinosti». Zbor je bil prav dobro obiskan. Poročal je delegat br. Šimnovec o pomenu organizacije. Lepo nam je razvil tudi program organizacije. Izvolil se je naslednji odbor: predsednik Franc Ankele, odborniki pa: Janko Primožič, Oton Ravnikar, Jože Kavčič, Franc Horvat, Franc Poljanec, Ivo Berčič, Naum Čimić in Nande Srpan. Za revizorja sta bila izvoljena br. dr. Jerala in Franc Jenko, ki je obenem tudi delegat Z. D. M. Želimo, da bi novi odbor začel takoj z delom in predavanji.

Mengeš. Odkar smo ustanovili pri nas «Edinost», je bilo potem malo slišati o naši organizaciji. Toda mi ne spimo. Tamburaški zbor prav pridno vadi g. Kompare in je naštudiral že nekaj lepih komadov. Te dni nas je obiskal zvezni predsednik in želimo da nas večkrat kdo poseti.

Napravili smo program za več prireditev in upamo na obisk tudi sosednjih bratskih organizacij.

Kamnik. Naše hazenašice so postale prav pogumne. Prošli teden so imele tekmo s hazensko družino Sokola. Rezultat je bil 0:1 v prid «Edinosti». Želeti je, da se spustijo v boj še s kako drugo družino, mogoče v Ljubljani.

Ali bosta obrtnik in trgovec pljuvala v lastno skledo?

Prav blizu smo že volitvam v naš slovenski gospodarski parlament v Zbornico za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani. Pri teh volitvah bi se morala opustiti vsaka politika in bi se morali postaviti kandidati le glede na sposobnost, ne pa glede na politično pripadnost. Pa se je klerikalcem zahotelo, da bi pobasali tudi to institucijo v svojo malho; zato so s pomočjo g. Jelačina in njegovih prijateljev postavili lastno kandidatno listo proti stanovski kandidatni listi trgovskih gremijev in obrtnih zadrug.

Klerikalci vedo, da jim med obrtniki in trgovci ne sije solnce, ker ta dva stanova štejeta večinoma inteligentnejše ljudi. Zato stavijo največje upanje na svoje zaveznike, ki naj bi jim privedli nekaj neklerikalnih glasov. Časopisna gonja, ki so jo otvorili klerikalci baš na isti način, kakor ob skupščinskih volitvah, ne bo zalegla, ker klerikalnim glupim zavijanjem trgovec in obrtnik ne bosta nasedla tako kakor sede na klerikalni lim preprosti hribovec.

Naš trgovec in naš obrtnik predobro vesta in močno občutita, da je SLS njuna smrtna sovražnica, kajti poleg davkov so klerikalni konzumi največje zlo, ki uničuje našega trgovca in obrtnika. Trgovec in obrtnik plačata davke, a poleg njiju prodaja konsumno društvo večinoma po isti ceni enako blago, a ne plačuje skoro nikakih davkov.

Konsumarjem naši gospodarski krogi ne bodo izročili svojega parlamenta. Ravno tako ne onim, ki bi iz čiste častihlepnosti radi zlezli nekam na površje. Gospod Jelačin ni mož za nas. Poznamo ga sicer, da je v besedah prav močan in da se mu ne utrga zlepa, ako se spravi na govorance, toda to so samo besede in ne delo. Napravil g. Jelačin še ni za naše gospodarstvo ničesar koristnega, škodoval nam je pa mogoče že, ko je pošiljal nekega v naši gospodarski politiki soodločujočega beograjskega činitelja analizirati skopljansko kislno mleko. Ne verjamemo, da takšni nastopi koristijo.

V Zbornici potrebujemo delavnih in treznih ljudi, kakršne vidimo na stanovski kandidatski listi trgovskih gremijev in obrtniških zadrug. Na konsumarski listi so pretežno neznanji ljudje, o katerih prav odkritosrčno dvomimo, da bi mogli biti sposobni branitelji naših koristi.

Sicer pa konsumarji sami ne upajo v svojo zmago. Sestava konsumarske kandidatske liste za trgovinski odsek nam to prav jasno pokazuje, kajti veletrgovec g. Jelačin, voditelj konsumarjev, je postavljen kot kandidat v kategorijo malih trgovcev, sejarjev in branjevcev (četrti), kjer ima največ izgledov, da bo izvoljen. V prvih treh kategorijah, kjer volijo večji trgovci, ni upal na zmago, dasi je sam veletrgovec. Enako drugi voditelj konsumarjev klerikalec g. Ogrin v konsumarski listi za obrtni odsek ne kandidira v svoji prvi, temveč v tretji kategoriji.

Volitve bodo pokazale, da naši gospodarski krogi ne marajo ne konsumarstva, ne vsiljive častihlepnosti in ne slepe strankarske zagrizenosti.

Obiščite zanimivo mlekarstvo razstavo!

V soboto 4. septembra t. l. se bo otvorila v Ljubljani v prostorih Ljubljanskega velesejma pokrajinska razstava «Ljubljana v jeseni» in z njo obenem tudi naša prva mlekarstvo razstava. Mlekarnice so se v prav zadovoljivem številu odzvale kot razstavljalke. Poleg cele parnoturbinske mlekarnice, montirane za obratovanje, in cele ročne maslarnice bo videti najnovejše stroje, orodje in še druge potrebščine za mlekarstvo, maslarstvo in sirarstvo.

Važna je ta razstava za zasebne in zadružne lastnike mlekarn, da se na lastne oči prepričajo o pomanjkljivosti in prednostih proizvodnje blaga. Velikega pomena bo razstava za mlekarje mojstre, pomočnike in učence, ki blago neposredno proizvajajo.

Za trgovce, ki skoro vsi prodajajo sir, je enako važna ta razstava, za katero se morajo zanimati tudi gostilničarji, ki bi pač vsi morali razpolagati z dobrim sirom za svoje goste in ki si morajo na razstavi določiti, odnosno izbrati najprikladnejšo vrsto.

Vsakega konsumenta, gospoda in delavca, mora naša mlekarstvo razstava zanimati. Mleko in mlečni izdelki so ne le najbolj zdrava, temveč po svoji redilni vrednosti tudi najcenejša hrana.

Vsi proizvedenci, ki ne morejo oddajati mleka v mlekarno, naj si pridejo ogledat razstavo. Greh je, mleko pokladati živalim, ki so že prekoračile nežno dobo prve mladosti. Uživaj ga raje v eni ali drugi obliki predelano sam. O vseh enostavnih in zamotanejših oblikah predelave mleka se boš poučil najlaže in najbolje ob posetu razstave.

Za mestne in kmetijske gospodinje, kmetijska dekleta in mestne gospodične, za vse bo ta razstava enako zanimiva. Dolžnost žene je, skrbeti za zdravje moža in otrok. Najbolje boš zadostila tej dolžnosti s pripravljanim zadostne mlečne hrane. Da boš pa to mogla, se moraš najprej sama poučiti o vseh oblikah mlečne hrane, za kar bo nudil najboljšo priliko poset naše prve mlekarstvo razstave.

Če naletiš na omahljivca ali na človeka, ki je prezrl vse priprave za letošnjo ljubljansko pokrajinsko razstavo in mlekarstvo razstavo, ki bo v njenem okviru, razloži mu ti osebno pomen poseta te razstave. Vsa Slovenija in še velik del ostale Jugoslavije mora v dnevih od 4. do 13. septembra t. l. posetiti pokrajinsko razstavo v Ljubljani. Na sporedu bodo tudi poučna predavanja iz mlekarstva in ostalega kmetijstva ter gospodinjstva.

DOMAČE NOVOSTI

* Naša povest «Za sina» se bo zopet nadaljevala s prihodnjo številko.

* Spomenik kralju Petru bo postavila mestna občina v Vršču (Banat). Spomenik bo izdelal znani zagrebški kipar Rudolf Valdec.

* Shodi narodnega poslanca dr. Pivka. V soboto 21. avgusta se je vršil sestanek pri Sv. Juriju ob južni železnici v Cvetlični kleti pod predsedstvom dr. Svetine. — Dne 22. avgusta je govoril dr. Pivko na shodu v Dramljah, ki se je vršil dopoldne. Zborovanje je vodil župan Mastnak. Udeležba 60 pristašev. — Istega dne popoldne ob 4. uri se je vršilo zborovanje v Pristavi v šmarnem okraju ob udeležbi nad 50 pristašev pod vodstvom sreskega tajnika g. A. Malgaja. — V ponedeljek 23. t. m. je obhodil narodni poslanec občine Donačka gora in Sv. Florijan. Sestanek se je vršil dopoldne pri županu g. Petru Mikušu pod Donačko gora, popoldne v Sv. Florjanu pa v prostorih g. Stefanciose.

* Šolska mladina bo posetila ljubljansko pokrajinsko razstavo. Velika pokrajinska razstava «Ljubljana v jeseni» bo nudila toliko poučnega, da je priporočati čim večjo udeležbo šolske mladine. Zato je tudi prosvetni inšpektor pri velikem županu ljubljanske oblasti s posebno okrožnico priporočil poset te razstave. Sejmska uprava je znižala vstopnino šolski mladini za 70 odstotkov, če obišče razstavo v skupinah pod vodstvom učiteljstva.

* Invalidom se zmanjšajo doklade. Iz Beograda poročajo, da se po odredbi finančnega ministra invalidom ne bodo več odtrgavali od njihove doklade prispevki v korist poplavljenecem.

* Načrt za popraviljanje cest. V ministrstvu za gradbo se je sestavila posebna komisija, ki ima nalogo, da izdela obsežen načrt za popravilo cest v naši državi. Izdelal se bo za vsako pokrajino poseben načrt.

* Pri krojevalni in risalni tečaj čevljarstva v St. Juriju ob Taboru se je zaključil 27. avgusta t. l. Trajal je 3 dni. Izmed 20 prijavljencev se je tečaja udeležilo le 12. Strokovni učitelj g. Stegmüller je žel veliko pohvalo za svoj pouk. Njegovi aparati «Novo» so najboljše pripomoček za vsakega čevljarja na deželi kakor v mestu. Zahvaljujemo se g. Stegmüllerju za njegov trud, s katerim nam je zažrtal pot, po kateri nam je dan še nadaljnji življenjski obstoj poleg prodirajoče industrije čevljev. Izrekamo skromno zahvalo tudi g. Plav-

šaku, ki nam je dal brezplačno na razpolago lep prostor, in ga prosimo še za nadaljnjo naklonjenost. Ako želi kdo kakšna pojasnila glede teh tečajev ali aparatov, naj se zgleda pri Alojziju Lorenčiču, Sv. Peter v Savinjski dolini. Ako bi želeli kje sličen tečaj, se bo rade volje ustreglo. Prijave enako sprejema g. Lorenčič. Odgovarja se le, če se priloži znamka.

* Elektrifikacija Prekmurja, Ljutomera, Ormoža in Središča. Med falko elektrarno in občinami Ljutomer, Ormož, Središče in Murska Sobota so bile sklenjene pogodbe za elektrifikacijo teh krajev. Ker pa so se v nekaterih točkah pogodbe pojavili nedostatki, se je na pobudo in pod predsedstvom velikega župana dr. Pirkmajerja vršil te dni sestanek vseh v poštev prihajajočih činiteljev. Na sestanku so se posvetovali zastopniki falko elektrarne, predstavniki prizadetih občin, oblastni referent za trgovino in industrijo ter izvedenec gradbene direkcije. Pogodbe so se ponovno proučile in so bila končno odstranjena vsa nesoglasja.

* Zaposlenje delavstva v Sloveniji v letu 1925. V ljubljanski oblasti je bilo v letu 1925. stanje obratov glede na število zaposlenega osebja naslednje: 2 obrata z več kakor 1000 delavci, 2 obrata s 500 do 1000 delavci, 8 obratov z 200 do 500 delavci, 15 obratov s 100 do 200 delavci, 36 obratov s 50 do 100 delavci, 49 obratov z 20 do 50 delavci, 1447 obratov, kjer je delalo do 20 delavcev, v 71 obratih so delali mojstri sami. — V mariborski oblasti je bilo stanje naslednje: 1 obrat z več kakor 1000 delavci, 1 obrat s 500 do 1000 delavci, 5 obratov z 200 do 500 delavci, 10 obratov s 100 do 200 delavci, 19 obratov s 50 do 100 delavci, 35 obratov z 20 do 50 delavci, 31 obratov z 10 do 20 delavci, 888 obratov, kjer je delalo do 10 delavcev.

* Popravek. V zadnji številki smo prinesli sliko g. Ivana Povšeta, marljivega člana tamburaškega zbora v Uršnih selih, ki je bil minuli mesec zavratno umorjen v Gornjih Sušicah. Popraviti moramo to v toliko, da so te Gornje Sušice ob Toplicah.

* Velikanski klopotec. Pišejo nam: Posebnost prleških vinogradov tvorijo znani klopoteč, ki imajo nalogo, da odganjajo ptičji svet od sladkih grozdnih jagod. Brezdvomno največji klopotec se nahaja v vinogradu posestnika in predsednika krajevne organizacije SDS g. Ignaca Jurkoviča v Zbigovecih pri Gornji Radgoni. Premier veterinc

meri 7 metrov, premer valjčkov 54 centimetrov, dočim tehta vsak udarjač nad en kilogram. Lepo je poslušati tega orjaka v večernem mraku, ko poje s starimi basom pesem prleških gorc.

* Zapoznili cvet. Iz Talčjega vrha nam je poslal nadučitelj g. Albin Cebular zapoznili jabolčni cvet, utrgan na nekem sadnem vrtu v Talčjem vrhu.

* Škoda po poplavih. Kakor poročajo iz Beograda, škoda, povzročena po zadnjih poplavih, ni tako strašna, kakor se je sprva domnevalo. Škoda na letini ne znaša nad 150 milijonov dinarjev in se zmanjša s tem, ker je letošnja žetev prav dobra. Celotna škoda se ceni na približno 300 milijonov dinarjev.

* Smrtna kosa med ameriškimi rojaki. V Clevelandu je umrla 32letna žena Antonija Zupančičeva. V Armi je izdihnil rojak Ivan Govekar, v Chisholmu Roza Medvedova in v Winnsbornu Nikolaj Meznarič. Nadalje sta umrla v Clevelandu 34letni Alojz Pirc iz Kopolja pri Dobropolju ter 17letni Alojz Kočevar. V La Sallu so umrle Slovenke Ivanka Hoffmanova, Ana Bratetova in Marija Goriškova. Bodi jim lahka tuja zemlja!

* Napovedovalci jeseni. Pišejo nam: V noči od 26. t. m. smo čuli obilo žerjavov, ki so leteli nad Logatec proti jugu. Smer jim je bila od Sv. Treh kraljev proti Cerknici.

* Tri težke nesreče v eni družini. Pišejo nam: V Pečetincih (občina Radoslavi v ljubotemskem okraju) je živel mirno in srečno rodbin Benkova. Obdelovali so marljivo svoje posestvo gospodar Matija Benko s svojo ženo in petimi zdravimi otroci. Toda sreča ni trajna. Pred dobrim mesecem so bili okradeni za preko 1500 Din, ko so želi na polju. Kdo je ukradel denar, se ni moglo dognati. Po tej občutni nesreči je sledila druga. Ko so mlatili na parni mlatilnici, se je ponesrečila 16letna hčerka Micika, kateri je mlatilni stroj deloma zdrobil deloma odtrgal desno nogo. Ponesrečenka, ljubljena očetova, je vrljub zdravniški pomoči že drugega dne umrla. Njene tovarišice so jo zanesle k večnemu počitku na malonedeljsko pokopališče. Kmalu po Micikinem pogrebu so se splašili očetu Matiji pri vožnji voli ter ga povozili. Polomili in zdrobili so mu v levu nog kost, pretrgali mu glavno žilo in po treh tednih Micikine smrti je ležal tudi on na prvotnem odru. Šel je za svojim otrokom, za katerim je silno žaloval. Bodi obema lahka zemlja, težko prizadeti družini pa naše sožalje!

* Strašna nesreča z raketami. Iz Zibike nam pišejo: Tudi mi smo dočakali dan, ko se nam pripeljali za našo farno cerkev sv. Jerneja vse tri nove zvonove. Že dne 27. avgusta popoldne so oznanjali možnarji vsej fari novice, da se zvonovi že bližajo. Možnarji so pokali še pazno v noč. Slavoloki so bili postavljeni že na meji fare in potem skozi do glavne cerkve. Pregovor pravi, da nesreča nikoli ne praznuje. Tako je bilo tudi pri naši slovesnosti. Lojze Vrbovšek, v vsej fari priljubljeni mladenič, je pripravil rakete za umetni ogenj. Naenkrat je nastala eksplozija, ki ga je strašno razmesarila. Raztrgalo mu je levo roko, poškodovalo glavo in še nogo mu bodo najbrže morali odrezati, če bo sploh ostal pri življenju. Vse šipe na oknih so zaradi eksplozije popokale in tudi drugo pohištvo je pokvarjeno. Težko poškodovanega so odpeljali takoj v javno bolnico v Celje.

* Žrtve Mure. Pišejo nam: Kako neobhodno potrebno je zopet resno razmišljati o regulaciji Mure, pač najbolje dokazujejo številne letošnje nesreče. Žaloigra dveh obitelji v Ižakovcu naravnost upije po skorajšnji odpomoči. Dne 21. avgusta t. l. so se odpravili zakonska Alojzij Horvat, njegova žena Antonija, tašča in svak na drugo stran Mure s čolnom nakladat drva. Nesreča je hotela, da se je pri povratku zlomil veslaču Mlinariču drog tik pred največjo globočino ne daleč od dravskega mlina. Zaradi tega so valovi čoln s petimi osebami in natrpan z drvni zanesli naravnost pod mlinska kolesa. Alojzij Horvat in njegov svak sta v trenotku porabila priliko ter srečno ušla smrti, medtem ko so njegova žena, tašča in veslač Mlinarič postali žrtve murskih va-

lov. Napori veslača in dobrega plavača Mlinariča, da bi rešil sebe in Horvatovo ženo, so bili brezuspešni. Iz vode so potegnili doslej šele truplo Horvatove tašče. Horvatove žene in Mlinariča še v času, ko to pišem, niso dobili. S Horvatovo ženo smo izgubili eno najuglednejših babic v okolici. Mlinarič zapušča mlado vdovo z dvema nepreskrbljenima otrokoma.

* **Velik požar.** Prejšnjo soboto je obiskala vas Duplice pri Grosupljem strašna nesreča. V nekem dimniku so se vnele saje in zapalile poslopje. Zaradi neugodnega vetra je bila hipoma vsa vas v plamenu. Škoda je velika, ker so bili posestniki zavarovani za prav majhne vsote. Gašenje je bilo zelo otežkočeno, ker v vsej vasi ni vode.

* **Težka avtomobilska nesreča na Viču.** Na Viču pri Ljubljani je v pondeljek povozil avtomobil tovarnarja Kopača iz Žirov sedemletno Marijo Kržmanovo in tretletnega dečka Ivana Sajeta. Deklici je avtomobilsko kolo zdrobilo lobanjo, da je obležala takoj mrtva. Deček je bil težko poškodovan na glavi in levi roki, vendar upajo, da bo okreval.

* **Poročnik se smrtno ponesrečil.** V nedeljo se je vračal iz St. Vida z vozni poročnik Jurij Levovnik s svojo ženo Jakobino proti Ljubljani. Blizu Vižmarij se je konj nenadoma splašil, se spustil v divji beg in končno prevrnil kočijo. Poročnik Levovnik je padel tako nesrečno na tla, da si je nalomil tilnik, dočim je njegova žena Jakobina dobila lažje poškodbe. Kočijaž je ostal nepoškodovan. Poročnika Levovnika so takoj prepeljali z avtom v ljubljansko garnizijsko bolnico, kjer je med operacijo podlegel težki poškodbi. Pokojniku, ki je bil že za stare Avstrije odločen narodnjak, bodi ohranjen blag spomin!

* **Nesreča pri delu.** Tesar Alojzij Rahne, doma iz Bukovice pri Vodicah, je bil zaposlen pri postavljanju podstrešja na neki novi hiši v Siški. Med delom mu je višje ležeča sekira padla na glavo tako nesrečno, da je dobil precejšnjo poškodbo. K sreči je sekira padla nanj s topim koncem, zaradi česar rana ni smrtonesna. Rahne se zdravi v splošni bolnici.

* **Jesensko porotno zasedanje v Ljubljani** se bo začelo 12. septembra in bo trajalo samo tri dni. Razpravljalo se bo proti Ani Špilakovi in Angeli Juvančevi zaradi sleparstva, proti Antonu Bekšu zaradi hudodelstva ropa, proti Ivani Kovačevi zaradi požiga in proti Antonu Renku ter Dominiku Brvarju zaradi posilstva. Zadnji dve razpravi bosta najbrže tajni.

* **Požar.** V Janževcih pri Ptujju je nastal te dni v gospodarskem poslopju posestnika g. Vojske požar, ki se je razširil tudi na blizu stoječo hišo. Obe poslopji sta zgoreli do tal. Zažgala je baje zlobna roka.

* **V Savi utonil.** Pri kopanju v Savi je utonil pri Litiji 19letni mesarski vajenec Josip Krauer. V družbi znancev je hotel preplavati globoko in deročo Savo, ki pa ga je kmalu potegnula v globčino. Visokošolec Mirko Andoljšek ga je skušal rešiti, kar pa se mu ni posrečilo.

* **Požar.** Iz Dolnje Nemške vasi nam pišejo: Te dni popoldne nas je obiskala huda nevihta, med katero je udarila strela v skedenj posestnice Marije Zupančičeve v Podborštu pri Trebnjem. Poleg skednja je zgorel tudi kozolec. Uboga posestnica je bila v tem času baš v bolnici in ni bilo nikogar doma. Na pomoč so prihiteli gasilci, ki pa žal niso mogli omejiti požara. K sreči ni bilo vetra, sicer bi lahko zgorela vsa vas.

* **Neznano človeško okostje** so našli na dvorišču starega okrožnega sodišča v Celju pri razkopavanju. Okostje, katero ni popolno, so zagrebli na pokopališču.

* **Strela.** Pišejo nam: Strela je udarila te dni ponoči v gospodarsko poslopje grofice Zichy v Beltincih. Požar je trajal dva dni. Poslopje je z vso zalogo sena pogorelo do tal. Takojšnja pomoč okoliških požarnikov je bila brezuspešna, ker je manjkalo vode. Naliv dežja sam ni bil zadosten.

* **Redek primer.** Pišejo nam: Minuli teden se je zgodila na Velikem kamnu pri Koprivnici prav čudna nesreča. Nekaj posestnik se je sprl z ženo,

ki mu baje ni dobro nakrmila krave. V jezi je pograbil neki količek in tekel za ženo. V hipu, ko je mislil udariti ženo, je tako nesrečno padel, da je dobil težke poškodbe na glavi in ramah. Prepeljali so ga morali v krško bolnico.

* **V glavo se je ustrelil.** Te dni zjutraj se je vpričo večje družbe v neki gostilni v Kolodvorski ulici v Ljubljani nenadoma ustrelil v glavo 19letni pekovski pomočnik Josip Podržaj, doma s Studenca pri Igu. Kroglja mu je prodrla možgane spredaj ter šla pri drugem sencu ven. Mladenič se je zgrudil nezavesten na tla, na kar so ga prepeljali v splošno bolnico, kjer je podlegel težki poškodbi.

* **Tatinska ciganska nadloga.** V okolici Moravč se je zadnje dni klatila ciganska družba, v kateri je bilo več mladih ciganov, cigančkov in cigank. Ti so stikali povsod in ogledovali, kje bi mogli kaj izmakniti. V odsotnosti domačih sta se menda dva člana te ciganske nadloge splazila skozi okno v hišo gostača Janeza Brodarja, ki prebiva v vasi Golezen pri Drtiji v moravški dolini. Pobralla sta gostaču in njegovi ženi še izza poroke hranjeno zlatino, razno perilo, lepe ženske svilene rute in nekaj gotovine. Janez Brodar je s tem oškodovan za približno 2000 Din. Cigani so nato hitro zapustili moravško okolico.

* **Vlom.** Pretekli dni so vlomili neznani zločinci v gostilno Senica pri Mariboru. Prepilili so mreže na oknu kuhinje in odnesli razne jestvine. Nato so vdrli še v gostilniške prostore, kjer so si privoščili par litrov dobrega vina in najboljših cigarete. Odnesli so tudi nekaj perila. Poskušali so svojo srečo še pri sosedu, vendar pa so jih domačini pregnali.

* **Velika poneverba na mariborski kolodvorski pošti.** Na mariborski pošti je bila odkrita velika poneverba v znesku skoro četrt milijona dinarjev. Aretiran je bil poštni sluga Šuster, ki je že dalje časa živel precej razsipno.

* **Žepar na železnici.** Na postaji Zidani most je stopila te dni v vlak proti Celju neka kmetica. Ko je prišel pred postajo Laško v vagon spredovnik in zahteval od nje vozni listek, je kmetica opazila, da ji manjka denarnica, v kateri je imela vozni listek in 300 dinarjev gotovine.

* **«Brezalkoholna Produkcija», Ljubljana, Poljanski nasip 10/7,** pošlje vsakemu naročniku «Domovine» zanimiv cenik brezplačno. Zahtevajte ga takoj; ne bo Vam žal!

* **Zlatnike v terpentinovem milu «Zlatorog»** so našli: Marija Radežič (Ljubljana, Metelkova ulica 2-I), Mačič Jelenc (Tržiš), Marija Jenko (Litija), Marija Vrčkovnik (Gaberje pri Celju), Pepca Teropišič (Češenjca št. 30 pri Novem Mestu), Alojzij Kraševič (Breg 20 pri Celju), Terezija Laznik (Dol pri Hrastniku), Lea Steipe (Čakovec), Terezija Vihar (Maribor-Tezno št. 34), Marija Tomažević (Ljubljana, Glinska ulica), Marija Račič (Zagreb, Trnjanska cesta 57), Stevo Posavec (Staniča kod Bjelovara), Jelka Kohn (Karlovac), Ana Pulko (Sisak), Ljubica Novak (Kostelj, Pregrada).

IZ POPOTNIKOVE TORBE

PISMO KMETA IZ KONJISKEGA OKRAJA.

Vrholje, koncem avgusta.

Lep dan je bil predzadnje nedeljo. Stopal sem v rdeči srajci s sokolsko šajkačo na glavi čez naše vrhove dol v Oplotnico. Pod vedno zelenim, tako ljubljanim Pohorjem se je pred dobrimi šestimi leti vgnezdilo sokolsko gnezdo. Nemštvo, ki je razsipalo denar in zastrupljalo naš rod, je zadržalo Sokolstvo pri nas smrtni udarec. Sokolsko društvo v Oplotnici se je povzpelo visoko, saj ima v sebi zdrave sinove našega Pohorja, ki bodo znali varovati zlato svobodo našega naroda. Ti, dragi starosta, nisi zastoj ponosen na svoj trud. Tebi, brat načelnik, naj bo nedeljska prireditel vzpodbuda k še vztrajnejšemu delu, da boš ob letu postavil še boljše vrste k obračunu. Ne bom našteval zaslug raznih posameznikov, to pa moram reči, da se je Sokolstvo od lanskega leta v

Oplotnici visoko dvignilo. Vsa hvala načelniku, načelnici ter odboru, saj oplotniški Sokol še nima svojega gnezda, niti najpotrebnejšega orodja, a vendar vztraja in dela. Upamo, da si bo v doglednem času društvo sezidalo dom. Po dobro uspeli telovadbi se je razvila prijateljska zabava. V ponedeljek pa smo zopet oni kosili, drugi vozili, tretji mlatili, vsak svoje delo opravljali. V torek nas je precej sadjerejcev peljalo sadje na postajo v Slovensko Bistrico mesto. Lepa namizna jabolka je kupoval neki trgovec s sadjem in perutnino v Mariboru. Gospodje so pregledovali na postaji pripeljano sadje ter ugotovili, da ga je premalo. Mi kmetje smo čakali do poldneva. Ko pa gospoda kupca, ki je razglašal pred cerkvami svojo kupčijo, ni bilo, smo po več ur daleč morali s polnimi vozmi jabolk zopet domov. Mi sadjerejci odločno protestiramo proti takemu postopanju. Človek se muči po več dni in potem mora doma ta žlahtni sad stisniti za pijačo. Sadjerejci, ko pride drugič kdo k Vam po sadje, naj plača polovico blaga v naprej. S košnjo otave smo pričeli, ker je mlačva pri kraju. V vinogradih bomo letos malo brali. Upamo pa, da se bo, ako ostane vreme toplo in lepo, vsaj kakovost izboljšala. Edino malovredna šmarnica je polna. Krompir že sedaj gnije in je droben, medtem ko se je turščica lepo popravila. Žita smo namlatili za četrtno manj kakor lani. Sadja bo malo, in še to ne posebno lepo. Ko bo zopet kaj zanimivega, draga «Domovina», se bom zopet oglašil.

IZ LASKE OKOLICE.

Zgradba nove cerkve v Rečici. — Regulacija potoka Rečice. — Sadjarstvo pri Sv. Jederti.

Laško, 28. avgusta.

V Gornji Rečici se namerava zgraditi nova cerkev v bližini gostilne g. Nemea, ki bo dal prostor in večjo vsoto denarja v to svrhu. Z nabiranjem darov v rečiški kotlini se je že pričelo. Prebivalstvo v omenjeno zgradbo nima zaupanja in je mnenja, da bi bilo za današnje razmere dovolj ter bolj potrebno pritrditi križe, ki visijo na cesti, in popraviti podirajoče se kapele.

V sredo 18. t. m. se je vršil komisionalni ogled potoka Rečice, ki je imel nalogo zbrati vse podatke, da se prepreči v bodoče izstop vode na občinsko cesto in bližnja zemljišča. Občina bo dala vsem obmejnim posestnikom nalog, da odstranijo vse predmete, ki ovirajo odtokanje vode. Komisiji bi moral načelovati župan, ki se je mudil dva dni v Rečici, toda mož se je skrtil. Zakaj? Vest vzbuja med ljudstvom mnogo smeha na račun SLS.

Podružnica sadjarskega in vrtnarskega društva pri Sv. Jederti ima svoj vrt na rudniškem zemljišču. V vrtu se nahaja preko 1000 komadov sadnih dreves. Podružnica je prejela od države 2000 Din in od občine 1000 Din podpore. Letos se namerava zgraditi ograja, da se prepreči škoda po zajcih, katerih je v okolici zelo mnogo. Največ zaslug imata pri podružnici šolski ravnatelj g. Vidmar in tajnik g. Korošec.

PISMO PRAPREŠKEGA TONETA.

Ježica, 29. avgusta.

Še vedn me ubiše kak moj prjatu s prjaznga ukovškega kraja. Tko me je tud ubjeskov po dovgem čas šalivi stari prjatu Vretenčkov Tamažk. Ker hodi Tamažk kt kpčave vedn deleč n-okol, zatu tud vedn dvast nouga ve ja daživi. Zanimu vas bo pusebn tole:

Ze pozn popone ja bvov jan dan u mescu maju, kja zvo trudn pršu Tamažek s hribov u dolino k velk cest. Prou p-utrebna je biv že janga ukrepčila, zato je zaviv u Krivčevo gustivno. Ker Tamažk tud rad pugleda u kake cajtenge, kva je ke pu svet nouga, je reku Krivčev matr. naj mu dajo ke za brat.

Zjana ja udšva u kamreo, pa še sama med sabo je godrnava, kja šva: «Čudn ja pa res zde ta svet, use če bit gosposk ja cajtenge brat.»

Pu dovemo čas ja pršva mat iz kamre jn prnesva dva že zvo zamazana «Slovenca» pa še janga «Dumoljub». Use te cajtenge so ble že več kt jan tedn stare.

«Mat, to so že stare cajtenge! Al nimate nč bi nouga? Jn jaz brač pugledu mav „Jutr“ ali pa „Dumovino“»

Taket pa se ja mat ujeviva; prou na širok ja stupiva pred Tamažka jn spregovoriva:

A ja, tis jan lberave, pa pr nas nismo tak lde, pa tud tisth cajteng na maramo.»

Tamažka so te besede uzigline jn ja nazaj odgovoru:

«Mat, veste lberave al klerikave, gor al dval, gustivna ja menda za use vačne jn žejne ldi, al ne? Če pa vi namorte lberavcu jn ush takn ldi, pa zuni pred urate ubeste janu tablo, pa gvar nej bo zapisan: «Ta gustivna ja sam za klerikave!»

Kokr bi biv Tamažk utaknu vagn u svamo, tko se ja ta mat ujeviva:

«Veš ti, tuki sm pa jaz guspodar jn se na pstim ud nobenga kumandirat! Al sme razumu?»

«Se vas, mat tud kumandirat na mislm, Bug varj, deb mov jaz tko hudo pokoro z vam! Pu-vejte račun, de pvačam, a zapomnu si bom dvabr vašo hišo, to rečem!»

Tamažk je udšou pu tej vas naprej. Srečava sta se pa kvanc te vasi z janmo prjatvam jn Tamažk mu ja pvedu ta dogodk.

Ta prjatu pa mu je djav: «Veš, Tamažk, usa naša vas je klerikavna jn majo te velko besede mežnar jn use trejalke. Ti naveš, kako prezirajo use take ldi .k ne trobmo u nh rog. Ti lde volko žvejo kokr ožjo; sam de so klerikave, pa misljo, de so fest lde. Uh, ti na veš, kva se u naš vas use prgodi! Tko naprimr ja vansk let jan zakunsk mož ušov čez vojence svetga zakona. Pa kokr posod so tud pr nas začel gvarit u tm dogodku. Pa so se use trejalke putegnile za tega muža jn gvarile: «To ni use ukp nč res. to so same važi. Nej lde to gvarejo, a nemu se krancl plede! Pa se mu ja res spledu jan lep krancl! To ja hvov smeha, kja zjana muža zmerjava. kseja anket skazav, de se mu je res rodiv pu-stransk utrok»

Tamažk ja use to prmišlevov, pa iz usega tga naredu tale zaključ:

«To še ni use, deb biv jadrn klerikave jan bce mošk na prsa trku kokr tist farizej u templu. kja naštevu soja dvabra deva, a zravn pa ja bvatu (zaničevov) ubozoga čestninarja.»

Ja, tko ja res, Tamažk, dvabr si premislu to reč?

Močan les

(Dogodbica.)

V hribovski vasi Ograja vlada navidezno mir meč sosedl, skrivaj pa se radi obirajo in popravlajo napake drug drugemu. Na prvi pogled ni opaziti med njimi nikake posebnosti, pozneje pa se odkrije, da jim manjka spčstovanja do tuje lastnine. Velike tatvine se sicer ne dogajajo, samo kaj malega včasih izgine, o čemer večkrat ni vredno govoriti.

Takrat je veljal Cizelj za prvega kmeta v Ograji. Imel je lepo nezadolženo kmetijo in izdatno hranilno knjižico. Vrhu tega je bil zidar in strokovnjak v postavljanju peči. Nekateri so ga spoštovali, drugi pa so ga imeli za stiskača. Ti se niso motili, zakaj mož je desetkrat obrnil vsak dinar, preden ga je izdal. Kar tresel se je za vsako bilko, ki mu jo je kdo odnesel z zemljišča.

Ves razjarjen je prišel nekega večera domov iz gozda. Ugotovil je, da mu nekdo odnaša drva. Dolgo časa je besnel v strašni jezi, nenadoma pa se mu je spremenilo zapaljeno lice.

«Čakajte, Cizelj vam bo že pokazal,» se je zasmeljal in si mel roke. «Pri tem bom imel dvojni dobiček.»

Obrnil se je in krenil nazaj proti gozdu. S seboj je nesel sveder in volovski rog, skrbno zavil v papir. Nabral je najlepših polen, jih navrtal, natresel vanje smodnika iz roga in zabil luknjo

s klinom tako, da se ni poznalo, kje je bilo poleno navrtano. Zapeljivo jih je nastavljal na vrh skladanice za skušnjavo in poželjenje po tujem blagu.

«Zdaj naj pa le kradéjo!» je mirmral škodoželjno. «Čim bolj bodo jemali drva, tem bolj bom zadovoljen.»

Z radostjo je zapazil, da je že drugi dan izginilo nekaj nastavljenih polen. Proti večeru pa je prilezla k njemu kočarica Meta z novico, da se je podrla peč, ki je bila seveda že delj časa vsa razpokana.

«Aha!» se je namuznil, ne da bi kaj dostavil. «Kaj neda, zdaj bi rada, da jo pridem popravim.»

«Pridi, če si tako prijazen. Saj ti bom plačala.» Cizelj je videl, da je ženica po zadnjih besedah skrila obraz pod ruto, katero je potegnila globoko dolj na čelo.

«Bomo že napravili, Metka,» ji je obljubil, zadovoljen z uspehi svoje zvijače.

Tako je šlo dan za dnevom. Razdejanje peči se je množilo, kakor da se jih prijemlje nalezljiva bolezen. Cizelj je skakal od veselja, zakaj vsak dan mu je prinesel nov zaslužek in množil imetje.

V Ograji pa je živel tudi mož Trček, ki je veljal za velikega navihanca. Vsakogar je rad potegnil. Posebno ga je veselilo nagajati Cizelju radi njegove skoposti in to tembolj, ker je sosed zameril njegovim burkam.

Kljub svoji zvijačnosti pa se je Trček ujel v nastavljenost. Poleno na zloženici ga je zapeljalo, da je podlegel izkušnjam. Vzel ga je spotoma, ko se je vračal s polja ter ga je stisnil pod jopič. Prišedši domov ga je vrgel na ogenj, kjer se je kuhala večerja. Niso še povečerjali, ko je počilo v peči ter jo razgnalo.

Bolj kakor škoda je Trčka grizla zavest, de se bo moral ponižati pred sosedom ter gá prositi, naj mu peč nanovo sezida. Vedel je, da se je ujel v zanjko, brž pa se je spomnil, da mora sosedu to šalo pošteno vrniti.

Odpravil se je k skladanici, nabral nekaj sumljivih polen ter jih nesel v Cizeljevo drvarnico. Sem so hodili domači po drva za vsak danio kurjavo.

Mirno, kakor da se ni nič zgodilo, je stopil drugi dan Trček pred sosedu. Prišel je z navadnimi razgovori in šele nazadnje je prišel na to, da mu je razneslo peč, ker je hlapec preveč zakuril. Zda! jo je treba seyda popraviti.

«Gotovo, gotovo,» se je Cizelj porogljivo muzal. «Da, da, preveč drv je naložil, morda celo tujih drv. Moj les je posebno dober ter ima močno žerjavico.»

«Ne vem, odkod so bila prav za prav ta drva,» je mežikal Trček, videč, da je domača hči pravkar prinesla polena iz drvarnice ter je potisnila najlepšega na ogenj.

«Ne veš, odkod so bila, praviš? Kaj pa, če so prišla z moje skladanice? Vse je lahko mogoče; noči so temne, človek se lahko zmoti...»

«Eh, kaj še! Tvoj les ni tako močen, drugače bi ti bilo peč že davno razgnalo.»

«Niso vsa polena enaka.» Komaj je Cizelj to izgovoril, je zagrmelo kakor ob nevihti in vrglo pepel in žerjavico na vseh straneh iz peči.

«Pa bodo nazadnje le enaka,» se je režal Trček, videč, da se je obneslo njegovo delo.

«Hudirja!» je robantil Cizelj in ko se je natogotil, je prosil sosedu: «Pa molči o tem; saj ti bom peč zastoni popravil.»

Cizelj je držal besedo ter mu je sezidal peč, kljub temu pa zgovorni Trček o dogodku ni mogel molčati.

Soteščan.

Požrešni zlodej

(Koroška.)

V Ziljski dolini so živali nekoč trije bratje; eden je bil gostilničar, drugi krojač, tretji pa godec. Vsem trem, zlasti gostilničarju, se je godilo slabo, pa so premišljevali, kako bi prišli do denarja. Vse so poskusili, kar so vedeli in znali, pa ni nič pomagalo. Niti molitev ni nič zalegla. Zato

so hoteli poskusiti svojo srečo s samim vragom. Poklicali so ga, pa je res prišel, a trije bratje so bili tako prestrašeni, ko so ga zagledali, da nobeden ni mogel govoriti. Šele ko jih zlodej sam vpraša, kaj žele, se toliko opogumijo, da mu povedo, kako in kaj.

«Dobro,» pravi tedaj peklenšček, «ako mi daste toliko jela, da se do sitega najem, vam rad pomagam.»

Trije bratje so bili ponudbe veseli. V gostilni je vendar vedno toliko pri rokah, da je mogoče enega nasiti in napojiti! Zato začno vsi trije urno nositi na mizo jed in pijačo, hudič pa žre, da mu komaj nanosijo sproti, pa le neče reči, da je sit. Vse shrambe in vse kleti so že prazne, ne mrvice kruha ni več in ne kaplje vina pri hiši, vrag pa le gleda, kaj mu bodo še prinesli. Bratov se loti strah, zlodej pa začne razgrajati, divjati in rjuti, zakaj ne drže dane obljube. V stiski začno trije bratje loviti muhe po hlevu, pa tudi teh kmalu zmanjka, a hudič le še ni sit. Huje in huje rentachi in rogovili, dokler mu obupani bratje ne priznajo, da ne premorejo ničesar več, kar bi mu lahko ponudili. Zlodej se divje zasmjeje:

«Ako nimate toliko, da bi me vsaj enkrat nasitili, tudi jaz nimam toliko, da bi vam kar trem pomagal!»

Tako se zakrohoče in z divjim krikom izgine nazaj v svoje črno kraljestvo, trije bratje pa so ostali, kar so bili: oštir, krojač in godec, le še revnejši so bili odtlej, ker jim je nenasitni zlodej vse požrl.

Ivan Albrecht.

Računska igra

9 × 1	— 1 = 8
9 × 21	— 1 = 188
× 321	— 1 = 2888
× 4321	— 1 = 38888
× 54321	— 1 = 488888
× 654321	— 1 = 5888888
× 7654321	— 1 = 68888888
× 87654321	— 1 = 788888888
9 × 987654321	— 1 = 8888888888

Ako torej mn žiš 9 po vrsti z označenim številkami in odšteješ vsakokrat 1, dobiš gori označene vsote.

Iz dobrih starih časov

Nekoč v starih časih se je pripetila naslednja zgodbjca:

Neki skrben »akonski mož je sedel že celo vrsto dni v sobi svoje ljubljene soproge in čakal na dediča, ki bi ga vsak čas imela prinesiti štorcklja. Mladi ženi se je skrbni mož smilil, pa mu je zato dejala, da njena težka ura še ni tako blizu, ter mu je svetovala, naj poseti gledališče, da se nekoliko razvedri.

Težkega sra je šel mož v gledališče. Drugo dejanje se je pravkar končalo, ko je k gledališki blagajni pristopila vsa razburjena mlada služkinja. «Pokličite takoj gospoda Klobavs, ki se nahaja v gledališču,» je zahtevala služkinja. «Njegova žena mu je baš podarila lepega dečka.»

«Toda, gospodična, kako pa naj dobimo gospoda Klobavs iz velike množice ljudi?» je menila blagajničarka.

V tistem trenutku je šel mimo gledališki igralec, ki je bil znan kot velik šaljivec. S hitrimi koraki je stopil na oder pred zaveso ter dejal: «Drage dame in gospodje! Gospe Klobavsovi je štorcklja pravkar prinesla lepega dečka, zato prosim gospo gospoda Klobavs, naj pride takoj domov...»

Občinstvo se je začelo smejeti in kricati: «Živio mladi Klobavs!»

Nesrečen mož.

Kunigunda (grmeča nad svojim možem): «Ali si človek ali si miš?»

Mož: «Žal, samo človek, kajti ko bi bil miš, bi ti že davno skočila na mizo in klicala na pomoč.»

ZANIMIVOSTI

ZIVALI KOT VREMENSKI PREROKI.

Kdor je prijatelj narave in ljubi živalstvo, je gotovo že opazoval, da vreme močno vpliva na živali, ki zaradi tega veljajo med ljudmi pogosto kot vremenski preroki.

Ako greš loviti ribe ob ugodnem vremenu in ne ujameš ničesar, bo gotovo kmalu nastopilo slabo vreme.

Dobri vremenski preroki med živalmi so ptice. Zelena žolna se v mnogih krajih imenuje «Deževna ptica», ker se njeno smehu podobno kričanje čuje zlasti pred nastopom nevihte. Drozdek je dobil svoje ime «choudourna ptica», ker silno glasno prepeva pred bližanjem viharja in dežja. Na drugi strani pa je ponočno skovikanje sove dobro vremensko znamenje, kajti baje napoveduje lep sončen dan. Prav tako napoveduje taščica s svojim večernim prepevanjem dobro vreme za naslednji dan. Natančni opazovalci znajo tudi iz obnašanja močvirnih kokoši zelo zanesljivo sklepati na vreme. Baje se lahko iz načina, kako zgrade svoja gnezda, prerokuje vreme za več tednov naprej. Njihov nagon jih učil, da grade svoja gnezda prav tako visoko nad vodo, da jih ne dosežejo poplave; če torej napravijo dom za svoje mladiče tik nad vodno gladino, je to precej zanesljiv znak, da ne bo velikih poplav ob času valjenja in da bo torej nekaj časa suho vreme.

Tudi mrčes čuti, kakšno vreme se bliža. Čebele ne lete daleč, kadar se bliža vihar. Mravlje se zakopljejo globoko v zemljo, ako se obeta za dalje časa vročina. Tudi pajek ne misli na predenje svoje mreže, kadar se bliža deževno vreme.

Domača mačka je ob bližanju nevihte posebno nemirna in živahna, kar ima svoj vzrok najbrže v tem, ker je njena dlaka močno električna. Osel neprestano riga ob bližanju hude ure. Ako se zgodaj zjutraj krave vležejo, mesto da bi žrle, ali če se stiskajo druga k drugi in obračajo repove proti vetrni strani, bo gotovo še istega dne deževalo. Kadar se bliža nevihta, se godi s kravami isto kakor z mačkami: Postanejo namreč zelo nemirne, tekajo po pašniku sem in tja ter suvajo z rogovi v zrak. Ako obračajo ovce glave proti vetru, bo lepno vreme; ako se pa pasejo obrnjene od vetra, je to sigurno znamenje za dež. Tudi ovce so pred hudo uro nenavadno živahne. Celó navadno ravnodušna svinja pokazuje nemirnost, kadar se bliža dež. Pavi kričijo in golobi se vrnejo prej kakor običajno v svoja domovja, kadar se približuje deževna ura.

Najboljši vremenski prerok v živalskem svetu je pijavka. Ako deneš pijavko v steklenico, ki drži 500 gramov in ki sme biti napolnjena samo do treh četrtin, postaviš steklenico na okno in oskrbiš pijavko poleti vsakih osem in pozimi vsakih 14 dni s svežo vodo ter zamašiš odprtino steklenice s koščkom debelega platna, dobiš pravega vremenskega preroka. Ako leži pijavka zjutraj brez vsakega giba zvita kakor polž na dnu steklenice, tedaj bo nastopilo, pa naj bo poleti ali pozimi, trajno lepo in vedro vreme. Ako se plazi pijavka do vratu steklenice, tedaj bo dež ali sneg, kakršen je pač letni čas. Pijavka ostane tako dolgo zgoraj, dokler ne nastopi vedrejšje vreme. Ako se obeta veter, tedaj ga napove pijavka z izredno hitrim plavanjem. Pijavka ne postane mirnejša prej, dokler veter v resnici ne nastopi. Nekaj dni pred močno nevihto z vetrom in dežjem se drži pijavka stalno izven vode, je zelo nemirna in se divje meče sem in tja, kakor da bi imela napade kakšne bolezni.

PRIKAZEN V SARAJEVU.

Sarajevčani so že dalje čas skrajno razburjeni zaradi neke pojave, ki straši v ponočnih urah na pokopališču in po ulicah. Zadeva je na prvi po-

gled sicer neverjetna, vendar pa obstojajo dokazi za njen obstoj.

V nočnih urah so prebivalci že ponovno zapazili v bližini pokopališča belo postavo, ki prav tiho tava od hiše do hiše. Kakor hitro se ji kdo približa, prikazen izgine in se kmalu nato zopet pojavi. Nekaj pogumnejših mož je začelo zadnje dni prikazen zasledovati, toda čudno bitje jim je, čim so se približali, brez sledu izginilo izpred oči. Na pokopališču so ljudje opazovali belo postavo, kako je preskakovala grobove in delala skrivnostna znamenja.

Razumljivo je, da se je o tem nenadnem pojavu raznesla govorica po vsem mestu. Bojazljive ženske vedo že celo pripovedovati, da čutijo ponoči v spanju, kako jim lega na prsa in sesa kri. Končno se je začela za zadevo zanimati tudi policija, ki je razmestila po pokopališču in bližnjih ulicah stražnike, da bi čudaka, ki ponoči blodi v belih haljah po ulicah, prijela in razkrinkala. Toda vampir (krvoses), kakor ga imenuje prebivalstvo, je menda pravočasno zvedel za namero policije in se je pojavil na drugem kraju mesta, kjer ga niso pričakovali. Ljudje, ki so ga srečevali, so seveda prestrašeni zbežali. Pozneje so pripovedovali, da so ga opazili v temnih lelih ulic; kakor hitro pa so bežali proti luči, je vampir brez sledu izginil, kakor da bi se pogreznil v zemljo.

Nekega ponočnega šetalca, ki se ni mogel pravočasno umakniti k luči, je baje vampir dohitel, ga pograbil ter vlekkel proti pokopališču. Ob ograji je do smrti preplašeni možak občutil, da so vampirju pojemale moči, in uspelo mu je, da je pobegnil. Kljub temu pa je še opazil, kako je vampir z lahkoto preskočil pokopališko ograjo in brez šuma izginil med grobovi. Po izpovedi na policiji je dotičnik nato bežal po ulicah proti svojemu domu na drugi strani mesta, kjer se nahaja neko staro pokopališče. Ko je tekel mimo tega pokopališča, je tudi tukaj zapazil na grobovih ono belo postavo. V smrtnem strahu je vzel v roke nož in bil odločen, da se spusti s prikaznijo v boj. Toda, ko se je približal vampirju ra dva metra, je ta izginil.

Policija sumi, da gre za neumes'no šalo in si prizadeva, da temu početju napravi konec. Doslej pa ni še nikomur uspelo, da vampirja prime. Zato je med lahkovernim ljudstvom zavladalo prepričanje, da je to pravi vampir, ki prihaja ponoči iz svojega groba, da si ugasi žejo s človeško krvjo. Ženske se ponoči sploh ne upajo več na ulico, a tudi moški ostajajo raje doma. Seveda se bo prikazen, ako ne bo iz strahu pred policijo prej prenehala s svojimi eksperimenti, končno razkrinkala kakor se je svoječasni strah. Spodnji Šiški pri Ljubljani, o katerem so se pripovedovale enake strahotne stvari. Ljudska lahkovernost in domišljija sta brezmejni.

ZVESTOBA IN NEZVESTOBA V ŽIVLJENJU ŠTORKELJ.

Več let je že minilo, tako piše neki kodanjski list, odkar je priletela štokrlja samec Jona, kakor so ga domačini krstili, s svojo družino na streho neke zapuščene opekarne. Samec in samica sta si skrbno ogledovala streho kakor dva zaročenca, ki si hočeta urediti domače ognjišče. Opetovano sta štokrlji odleteli in menda iskali primernejšega bivališča, pa sta se zopet vrnili. Nekega jutra sta začeli delati. Gnezdo sta si postavili na vrhu visokega dimnika, iz katerega se pa ni kadilo, ker opekarna ni obratovala. Oskrbniku opekarni to ni bilo po volji, ker se je bal, da bosta štokrlji z gnezdom vred padli v dimnik.

Samec Jona je imel mnogo znancev in prijateljev. Poznali so ga vsi izletniki, ki so prihajali v dotični kraj. Videli so ga često, kako stoji pri gnezdu na eni nogi in globoko razmišlja. V gnezdu visoko gori na dimniku je zagledalo luč sveta mnogo štokrljinih pokolenj. Spodaj se je menjal svet, gori je pa kraljevala sreča in Jona se je rad oziral s svojo družico na bližnje močvirje, kjer sta skupaj lovila žabe. Toda sreča je nestanovitna.

Lani so napeljali okrog opekarne električni tok. Nekega večera se je vračala srečna rodbina z lova. Jona je letel spredaj, žena s potomstvom pa za njim. Komaj je Jona preletel električno žico, je začul za seboj pok. Zabliskalo se je in štokrlja je padla z deco na tla. Vsi so bili mrtvi. Električni tok jih je ubil.

Zapuščeni Jona je letal nekaj dni ves obupan okrog opekarne, naenkrat pa je izginil. Odletel je v času, ko še ni bilo hladno, in ljudje so mislili, da se več ne vrne na dimnik. Toda letos na spomlad se je Jona zopet vrnil, in sicer v spremstvu mlade štokrlje, s katero se je seznanil najbrže v Egiptu, od koder jo je privedel kot nevesto na svoj daljnji severni dom. Zakonca sta se nastanila na opekarni in Jona je bil zopet srečen. Začel je takoj popravljati staro gnezdo, dočim je letala njegova družica na bližnje močvirje, da preskrbi možu kosilo. Ljudje so Jona iskreno privoščili novo srečo. Kmalu se je pa pojavil na močvirju radovednež, mlad samec, ki je neprestano letal okrog Jone in njegove družice ter zaljubljeno gledal mlado štokrljo. Jona je plašno letal okrog svoje boljše polovice, toda kakor vsi zaljubljeni novoporočenci, je bil tudi on slep.

Pred kratkim so pa ljudje naenkrat opazili, da stoji Jona na dimniku zopet sam. Videli so, da sta odleteli nekega jutra dve štokrlji, Jonaova družica in njen kavalir. Ljudje so takoj vedeli, kaj se je zgodilo. Zdaj stoji Jona vsak večer na dimniku s povešeno glavo in menda ne misli več na novo ženitev.

× **Velik potres na Liparskem otočju.** Te dni so občutili na Liparskem otočju več potresnih sunkov, ki so povzročili precej škode. V kraju Polare je bilo poškodovanih 60 hiš, od katerih je bilo 30 porušeni. V Malfi je bilo poškodovanih 400 poslopij, od katerih se je nekaj porušilo. Prebivalstvo prenočuje na prostem.

× **Raki modre barve.** V reki Hudsonu v Ameriki so se v zadnjem času precej razmnožili raki modre barve, ki so bili doslej zelo redek pojav. Te dni je prejel newyorški akvarij štiri preko 30 cm velike rake temnomodre barve. Doslej so poznali sploh samo en komad te redke živalske vrste. Prejel ga je pred več desetletji newyorški akvarij; dotični rak pa je živel samo nekaj tednov.

× **Novo odkriti kraljevski grobovi na otoku Argolis.** Švedski starinoslovec profesor Persson, ki že dalje časa vodi izkopavanja v Grčiji, je odkril na otoku Argolis tri kraljevske grobove, ki po njegovem mišljenju izvirajo iz časa 1600. pred Kristusovim rojstvom. V grobovih je našel več zlatih skodelic v premeru 15 in 18 cm, potem zlat pas, pet bogato okrašenih mečev, celo množino brušenih plemenitih kamnov, srebrne vaze in drugo. To je eno najbogatejših starinskih odkritij zadnjega časa.

× **Poskus ugotovitve, ali se deli sveta premikajo.** Kakor piše ameriško časopisje, bo dne 1. oktobra t. l. pričelo krog 20 držav s poskusi, ki naj ugotovijo, ali se deli sveta res premikajo, kakor to trdijo nekateri znanstveniki. Ako bo to res mogoče dokazati, tedaj bodo padla razna nazoranja o postanku delov sveta in o spremembah na površini naše zemlje. Zemeljska površina, ki bo letos določena, bo čez pet let še enkrat premerjena. Tedaj bo dognano, ali so omenjene trditve znanstvenikov pravilne ali napačne.

Listnica uredništva

Gornje Jarše. Žal, je proti tiskovnemu zakonu. **Mali kamen pri Rajhenburgu.** Smešnice nam lahko pošiljate, in sicer na uredništvo. Tiskovno pomoto smo seveda opazili, a je sedaj za popravek že prepozno.

Ojstrica pri Dravogradu. Dopis je, žal, nekoliko preveč nasproten novemu tiskovnemu zakonu. Zato smo ga opustili.

Kladje. Dopis je s tiskovnim zakonom v navzkrižju

Kakor je delala že Vaša stara mati. bilo je pravilno.

Kuhala je svojo kavo samo s

Pravim Franckovim kavnim pridatkom.

Ta je danes še vedno tako fin kakor izvrsten pridatek
k zrnati in žitni kavi ter bo to tudi zmeraj ostal.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Ljubljanska.

Stražnik: «Saj ne morete sami najti ključavnice. Dajte meni ključ, da vam odprem.»

Pijanec: «Ni treba, ni treba, samo hišo držite, da se ne bo gugala...»

Doprsna slika.

Fotograf (Urški iz Kravje vasi): «Ali želite doprsno sliko?»

Urška: «Ne, ne, tudi obraz naj bo na sliki...»

Brihtna glavica.

Gospa: «Marička, zakaj pa ste umili okna samo znotraj?»

Marička: «Znotraj sem jih umila zato, da lahko gospa gleda ven, zunaj jih pa nisem, da ne morejo radovedneži gledati noter.»

September v morskem kopališču.

Hotelir: «Usmilita se me, milostljivi gospod in milostljiva gospa, in nikar še ne odpotujta! Ako sedaj kak gost odide, se jih takoj še naslednjih deset odloči za odpotovanje.»

Žid Pirfasel: «Koliko mi pa daste, da ostanim še do konca meseca pri vas?»

Is vloge je padla.

Mož (ko mu je žena navidezno omedlela): «Ali je res omedlela samo zaradi tega, ker ji nisem hotel kupiti novega klobuka?»

Žena (ki se je hitro zbudila): «Na vsak način, ti tepec!»

Med bratei.

Janez: «Jaz navadno kadim samo polovico cigare.»

Jože: «Najbrže je polovico odkadil že kdo drugi...»

Točen odgovor.

Sinko: «Ata, povejte mi, zakaj zmago predstavljajo vedno z ženskim kipom?»

Ata: «Počakaj, sinko, kadar boš oženjen, boš to prav lahko razumel.»

Razžaljenje časti.

Ožbovt je bil obsojen na 200 Din globe, ker je ozmerjal neko gospo z gosko.

Po izreku sodbe je vprašal Ožbovt sodnika: «Ali je torej zabranjeno reči kakšni gospe goska?»

«To se razume,» je odvrnil sodnik.

«Toda goski pa smem reči milostljiva gospa?»

Gosko lahko ozmerjate kakor vam je drago.»

Ožbovt je nato stopil k tožiteljici, se prav globoko priklonil in dejal: «Oprostite, milostljiva gospa!»

Usoda pesnika.

Pesnika Cvetoderja, katerega pesmi se ni hotel nihče usmiliti in jih tiskati, je napadel v samotnem gozdu tolovaj.

«Nikar ne kričite,» je grozil tolovaj, «in dajte mi takoj vašo listnico!»

«Prav rad,» je dejal Cvetoder in mu izročil listnico nabasano s pesmimi. «Končno vendar enkrat nekdo, ki se je usmiliti mojih pesmi...»

Dobro je je zavrnil.

Dama (v vlaku): «Ko sem bila še mlada, se ni nihče upal kaditi vpricho kakšne dame.»

Gospod: «Ali so v vaši mladosti sploh že bile železnice?»

Dober odgovor.

Stara mati: «Kakor se mi vidi, te hoče baron Nimanič poročiti samo zaradi dote.»

Nevesta: «Neumnost! Če bi bilo to tako, bi vzel gotovo rajši tebe, ki imaš še več denarja kakor jaz...»

Razdrta saroka.

Cefirin: «Če je že med nama vsega konec, mi vsaj vrni prstan!»

Evralija: «Kako si čuden, saj proti prstanu nimam prav ničesar...»

Največja skrb.

Neka blizu 90letna ženska si je zlomila roko. Ko so ji po končanem ozdravljenju sneli obvezo, se je izkazalo, da je roka ostala nekoliko kriva.

Ko so bolnico opozorili na to okolnost, je dejala vsa ogorčena: «Kaj, ali naj vse svoje življenje nosim krivo roko?»

Pretkana žena.

Urška: «Pomisli, včeraj sem zasačila svojega moža pri poljubovanju služkinje. Da me je potolažil, mi je kupil krasno obleko.»

Neža: «Služkinjo si gotovo takoj odslovila.»

Urška: «Ah, kaj šel še klobuk bi dobila rada...»

Čarovnikova osveta.

Madžar Istvan je bil v Ameriki in si je ogledal tudi nekega ameriškega čarovnika, ki je razkazoval svoje umetnosti. Po predstavi je menil Madžar, da znajo njegovi rojaki doma še mnogo težje in lepše stvari...

Ameriški čarovnik, ki ga je poslušal, se je na tihem pomenil z natakarkom, stopil potem k Madžaru in mu dejal: «Rekli ste, da znajo čarovniki v vaši domovini še dosti lepše stvari, kakor sem jih razkazoval jaz. Mogoče. A tudi jaz znam še marsikaj drugega, česar še nisem pokazal. Tako na pr. vam bom dal sedaj zaušnico, ki je ne boste občutili vi, temveč oni natakark pri mizi.»

«To bi pa res rad videl,» je odvrnil Madžar. Američan mu je nato pritisnil zaušnico, da je kar zavzvenelo po dvorani. Takoj nato je odskočil natakark, se prijel za lice, zastokal in se zvijal v namišljenih bolečinah.

Ves vesel je povzel Madžar: «Rekel sem vam že, da ničesar ne znate. In to drži, kajti zaušnico sem občutil tudi jaz...»

Zdravilo.

Zdravnik: «Rekel sem vašemu možu, da mora vsakokrat po zavžitju zdravil poplakniti grlo s kozarecem vina. Ali redno izvršuje ta moj nasvet?»

Žena: «Popolnoma redno ne. Vino sicer redno vzame, toda zdravila navadno opusti.»

MALI OGLASI

Posestvo

v večjem kraju na Gorenjskem, pripravno za obrtnika, se prodaja po ugodni ceni. — Dopisi na upravništvo «Domovine» pod «Ugoden nakup». 210

Redka priložnost!

Proda se jako poceni še dobro ohranjen in močan šivalni stroj. Ogleda se ga v graščini na Brdu pri F. Štruklju. 206

Maloposestvo

posebno pripravno za čevljarja ali kolarja, ker jih v bližini ni, prodaja Ivan Starič, Gor. Karteljevo, p. Mirna peč. 208

Naprodaj je hiša

v Laškem trgu. K njej spadajo: gospodarsko poslopje, lepa klet, vrt in sadonosnik. V dobrem stanju je in pripravna za vsak obrt. Stoji ob najprometnejši cesti. Več se izve pri občinskem uradu v Laškem. 207

Iščem službo skladiščnika

pri lesni industriji. Bil sem že dve leti v enaki službi. — Naslov pove uprava «Domovine». 205

Učenca

za usnjarsko obrt sprejme Ivan Jeglič na Grosupljem. 194

Zahvala.

Čitajoč v «Jutru» reklamo tvrdke «DOKO» sem še tudi jaz napotil k tvrdki in kupil par čevljev. Priznam, da sem kupil izredno dobre čevlje. Nemalo sem bil presenečen, ko se mi je ponudilo par čevljev kot desetemu kupcu po lastni izbiri in brezplačno v dar. Izbral sem si par iz ornih čevljev. Tvrdki, ki jo vsakomur najtopleje priporočam, moja zahvala.

AL. ZAVBŠNIK, slikarski mojster,
Senovo pri Rajhenburgu.

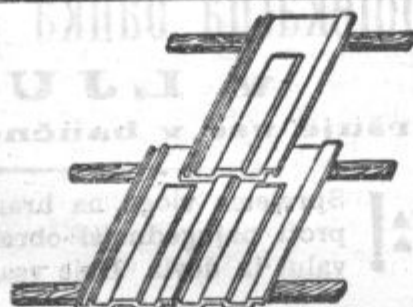
KOLESA

kupite najbolje pri tvrdki

in vse potrebščine

OSRAM
žarnice

EXCELLA
šivalni stroji.

Miklošičeva c. 13

Najtrpežnejše strešno kritje!

Združene opekarne, d. d. v Ljubljani

prej VIDIC-KNEZ, tovarne na Viču in Brdu

nudijo v poljubni množini, takoj dobavno, najboljšo preizkušene modele strešnikov, z eno ali dvema zareza, kakor tudi bobrovcev (biber) in

zidno opeko.

Stekleni strešnik stalno na zalogi.

Na željo se pošljeta takoj popis in ponudba!

NERVOZNA SLABOST

Znanstveno je dokazano, da živčne in artrične bolezni (nevraastenija, histerija, rih, kakor tudi splošna in polna malaksalost i. dr.), katere so danes zelo razširjene, izvirajo iz nesolidnega življenja, vsled katerega se vaša kri z mokračno kislino (scalno kislino) in dr. zastuplja. Odstranite iz vašega organizma vse strupe in rešen boste velikih neprijetnosti.

Znameniti francoski zdravnik fiziolog prof. Braun-Sekar, je po mnogih preizkušnjah na ljudeh in živalih in sam na sebi ugotovil, povod teh bolezni in iznašel pravo protisredstvo, in sicer neki serum iz živali. Popolnoma enakovreden omenjenemu serumu pa je «Kaleltuid», preparat D. Kaleničenka, ki ga nekateri nazivljejo tudi «Sekarova tečnost». Iz priključenih pisem lahko razvidimo njegovo zdravilno moč, odnosno vrednost.

Izdelovalcu «Kaleltuid» D. Kaleničenku v Beogradu.

Prosim Vas, da mi po povzetju pošljete še tri stekleničice «Kaleltuid», da mi ne bo treba prenehati z zdravljenjem. Sporočam Vam, da se že pet dni prav dobro počutim. Razburjenje, utrujenost, pobotost in dr., posledice moje nevraastenije, so se polegale. Imam zopet tek in tudi normalno odvajanje.

Zagreb, 5. maja 1926.

S spoštovanjem V. Berner, b. šef banke.

Glavna zaloga «Kaleltuid», D. Kaleničenko,

Beograd.

Prosim, da mi pošljete takoj še štiri stekleničice «Kaleltuid» D. Kaleničenko. Jaz uporabljam omenjeno zdravilo že od leta 1906. in ga smatram za izborno. Porabil sem že nad 100 stekleničic in sem živ primer, ker sem star 72 let in se še izborno počutim.

Bitolj, 29. aprila 1926.

S spoštovanjem general Papengut, predsednik ruske kolonije.

«Kaleltuid» je bil odlikovan na higienskih izložbah v Parizu, Londonu, Brslu in Florenci z «grand prix» in 4 velikimi kolajnami. — «Kaleltuid» se dobi v vseh lekarnah in drogerijah. Brezplačno pošljemo tudi vsa navodila in literaturo. «Preporodjaj» z zdravniškimi ocenami: Beograd, Pop-Lukina, br. 1, Lit. D. 1., Miloš Marković. 181a

Iščemo

za endotao okrožje

official daeleria (okrožnega zastopnika)

Udoben posel s pisalne mize. Brez strokovnega znanja, znanje nemščine potrebno. Dohodek 100 do 150 dolarjev mesečno, tudi kot postranski zaslužek. — Vprašanja pod «FORDSYSTEM 190» na oglasni zavod INTERREKLAM d. d., Zagreb I-78, Strassmeyerova 6. 211

Parobrodna družba

„Lloyd Sabauda“-Genova

vzdržuje s svojimi krasnimi parobrodi najceneje, najhitreje in najprikladneje redne zveze z

**Južno Ameriko,
Severno Ameriko
in Avstralijo.**

Vsa pojasnila daje:

209

„Lloyd Sabauda“ zastopstvo za Slovenijo

Ljubljana, Dunajska cesta 33.

Zlatorog

terpentinovo milo

ta neprekosljiva sestava milo in terpentina vsebuje pristno zlato!

V vsaki tisoči komad je vtisnjen pristen zlatnik, ki čaka srečnega kupca. Kupite takoj komad tega idealnega mila, mogoče najdete tudi Vi zlatnik!

Poravnajte naročnino!

Ljubljanski velesejem

4. do 13. sep-

Pokrajinska razstava

tembra 1926.

„Ljubljana v jeseni“

pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja Aleksandra I.

Kmetijska razstava — Vrtnarska razstava — Umetniška razstava — Higijenska razstava — Radio razstava — Avtomobilska razstava — Industrijski proizvodi.

5. septembra: Razstava plemenskih konj.

8. in 9. septembra: Mednarodna razstava psov.

Legitimacija, ki velja 30 Din, upravičuje do polovične vožnje na osebnih in brzovalnikih. Dobi se v donarjih zavodih, kmetijskih in tujsko prometnih organizacijah itd.

Največja razstava v državi.

Ogledajte si jo!

Hipotekarna banka jugoslovanskih hranilnic

V LJUBLJANI

izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle.

Sprejema vloge na hranilne knjižice in tekoči račun proti najugodnejši obrestni meri. Nakup in prodaja valut in deviz. Daje vsakovrstne kredite in predjme.

11

J. STJEPUŠIN SISAČ

priporoča

boljše tamburice, strune, partiture, šole in ostale potrebščine za vsa glasbila

Odlikovan na pariški izložbi

Ceniki franko